

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до семінарських занять для підготовки студентів
освітнього ступеня «бакалавр»
за спеціальністю 081 «Право».
Спеціалізація «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
кримінального права та правосуддя
Протокол № 9 від 14.01. 2019 року

Кримінальне право України. Методичні вказівки до семінарських занять для підготовки студентів освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право». Спеціалізація «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / Укл.: Коломієць Н.В.- Чернігів: Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій ЧНТУ, 2019 - 65с.

Укладач: Коломієць Наталія Володимирівна, доцент кафедри кримінального права та правосуддя ЧНТУ, д.ю.н., доцент

Відповідальний за випуск: Головка Михайло Борисович, завідувач кафедри кримінального права та правосуддя, кандидат юридичних наук, доцент

Рецензент: Селецький Олексій Вікторович, кандидат юридичних наук, доцент, декан юридичного факультету Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
«Кримінальне право України»	5
1.1 Тематичний план навчальної дисципліни «Кримінальне право України» ..	5
1.2 Структура навчальної дисципліни	21
1.3.Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю	23
2 ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ.....	24
2.1 Тема 1. Поняття, завдання та система кримінального права України	24
2.2 Тема 2. Склад злочину. Об'єкт злочину	25
2.3 Тема 3. Об'єктивна сторона складу злочину	26
2.4 Тема 4. Суб'єктивна сторона складу злочину.Суб'єкт злочину	27
2.5 Тема 5. Співучасть у злочині. Множинність злочинів	29
2.6 Тема 6. Обставини, що виключають злочинність діяння.....	31
2.7 Тема 7. Поняття покарання та його види. Призначення покарання	33
2.8 Тема 8. Злочини проти основ національної безпеки України	35
2.9 Тема 9. Злочини проти життя та здоров'я особи.....	36
2.10 Тема 10. Злочини проти волі, честі та гідності особи	37
2.11 Тема 11. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості	
особи.....	38
2.12 Тема 12. Злочини проти власності	39
2.13 Тема 13. Злочини у сфері господарської діяльності	39
2.14 Тема 14. Злочини проти громадської безпеки. Злочини проти безпеки	
виробництва. Основи охорони праці в галузі	40
2.15 Тема 15. Злочини проти громадського порядку та моральності	41
2.16 Тема 16. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту.....	42
2.17 Тема 17. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних	
речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.....	43
2.18 Тема 18. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності,	
пов'язаної з наданням публічних послуг.....	44
2.19 Тема 19. Злочини проти правосуддя.....	45
Питання для самоконтролю	47
Практичні завдання.....	50

ПЕРЕДМОВА

Кримінальне право України – одна з найважливіших дисциплін кримінально-правового циклу, що викладаються у вищих юридичних закладах освіти. Доскональне знання кримінального законодавства нашої держави є необхідною умовою успішної роботи за фахом. Викладання кримінального права передбачає розкриття соціальної суті та юридичного змісту кримінального закону, взаємозв'язку його норм, оволодіння вмінням її наукового та практичного застосування.

Дисципліна «Кримінальне право України» складається із Загальної та Особливої частин і має своїм завданням формувати у студентів глибокі теоретичні та практичні знання щодо використання їх у своїй професійній діяльності.

До Загальної частини входять норми, що визначають завдання, принципи та основні інститути кримінального права. Тому метою курсу у цій частині є засвоєння студентами основних правових понять, категорій, кримінально-правових інститутів, базою для яких є Конституція України та чинне кримінальне законодавство. Зокрема, досконале знання законодавчих та теоретичних питань, які стосуються підстав кримінальної відповідальності, чинності закону в часі і просторі, поняття злочину та його видів, стадій вчинення злочину, складу злочину, співучасті у злочині, множинності злочинів, поняття та мета покарання, його видів та правил призначення, звільнення від кримінальної відповідальності і покарання та деякі інші.

Особлива частина кримінального права містить норми, що встановлюють які саме суспільно небезпечні діяння є злочинами, та які види покарань і в яких межах можуть бути застосовані до осіб, що їх вчинили. В Особливій частині наводиться вичерпний перелік злочинів, які заборонені кримінальним законом під погрозою покарання, в ній законодавець диференціює кримінальну відповідальність за конкретні злочини з урахуванням характеру і ступеня їх суспільної небезпечності.

Вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне право України» має сприяти вихованню у студентів поважного ставлення до кримінального закону як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань.

Вивчення кримінального права нерозривно пов'язане зі знанням положень інших юридичних дисциплін, зокрема, кримінального процесу, кримінології, історії держави і права, теорії держави та права, конституційного права та інших.

1 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Тематичний план навчальної дисципліни «Кримінальне право України»

Змістовий модуль 1. Поняття та система кримінального права. Поняття злочину та складу злочину.

Тема 1. Поняття, завдання та система кримінального права України

Кримінальне право як система юридичних норм, які встановлюють злочинність і караність діяння.

Кримінальне право, як наука, як самостійна галузь права, як навчальна дисципліна. Предмет і метод кримінального права України. Кримінальний закон, злочин і покарання - основні поняття кримінального права України.

Види кримінально – правових функцій: охоронна, попереджувальна, заохочувальна, виховна.

Історія розвитку кримінального законодавства та джерела кримінального права.

Система та завдання кримінального права.

Основні принципи кримінального права України. Загальні принципи: недоторканість особи та її життя, верховенства права, справедливості та інші. Галузеві (спеціальні) принципи: невідворотність кримінальної відповідальності, особиста винна відповідальність, індивідуалізація покарання та інші.

Кримінальне право і суміжні галузі права. Його взаємозв'язок з конституційним, адміністративним, кримінально-процесуальним, кримінально-виконавчим, міжнародним правом.

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність

Поняття, ознаки кримінального закону України, його основний зміст.

Діюче кримінальне законодавство України.

Структура кримінального закону.

Загальні принципи чинності кримінальних законів у просторі. Територіальний принцип дії кримінального законодавства, принцип громадянства, універсальний принцип їх характеристика.

Дія кримінального закону у відношенні діянь, скоєних іноземними громадянами і особами без громадянства.

Вирішення питання про кримінальну відповідальність дипломатичних представників іноземних держав, та інших осіб, непідсудних у кримінальних справах судам України.

Дія кримінального закону в часі. Порядок опублікування, вступу в силу і припинення дії кримінальних законів України. Зворотна сила кримінального закону.

Поняття та види тлумачень кримінальних законів.

Тема 3. Поняття та види злочину. Кримінальна відповідальність та її підстави

Поняття та ознаки злочину за діючим кримінальним законодавством. Поняття малозначного діяння, що формально містить ознаки злочину.

Класифікація злочинів у діючому кримінальному законодавстві.

Поняття злочинності, елементи злочинності. Відмінність злочинів від інших правопорушень.

Реалізація кримінальної відповідальності та її етапи.

Поняття кримінальної відповідальності.

Підстави кримінальної відповідальності.

Тема 4. Склад злочину. Об'єкт злочину.

Поняття складу злочину та його значення.

Елементи і ознаки складу злочину.

Види складів злочинів.

Поняття об'єкта злочину по кримінальному праву України.

Види об'єктів злочину. Загальний об'єкт злочину. Родовий /спеціальний/ об'єкт злочину. Безпосередній об'єкт та його види.

Предмет злочину. Відмінність предмета злочину від об'єкта.

Тема 5. Об'єктивна сторона складу злочину

Поняття, ознаки і значення об'єктивної сторони злочину.

Суспільно небезпечне діяння /дія чи бездіяльність/. Умови відповідальності за бездіяльність.

Значення нездоланної сили, фізичного і психічного примусу при вирішенні питання про кримінальну відповідальність.

Суспільно небезпечні наслідки, їх поняття та види. Причинний зв'язок між суспільно небезпечним діянням і суспільно небезпечними наслідками та його ознаки в кримінальному праві.

Факультативні ознаки об'єктивної сторони: спосіб, місце, час, обстановка, знаряддя і засоби скоєння злочину, їх характеристика. Триваючі, продовжувані та складні злочини.

Тема 6. Суб'єктивна сторона складу злочину. Суб'єкт злочину

Поняття, значення суб'єктивної сторони злочину. Вина як основна ознака суб'єктивної сторони злочину. Форми вини.

Поняття і види умислу. Інтелектуальний і вольовий моменти умислу. Прямий умисел, непрямий умисел. Інші види умислу. Поняття необережності і її види. Злочинна самовпевненість. Відміна самовпевненості від непрямого умислу. Злочинна недбалість. Невинне заподіяння шкоди: казус, випадок. Складна (змішана) форма вини. Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони злочину.

Помилка в кримінальному праві та її значення при вирішенні питання про кримінальну відповідальність. Юридична і фактична помилки, їх вплив на кримінальну відповідальність і кваліфікацію злочину.

Поняття і ознаки суб'єкта злочину. Поняття спеціального суб'єкта та його ознаки. Вік кримінальної відповідальності. Основні правила встановлення віку суб'єкта злочину. Осудність як обов'язкова умова кримінальної відповідальності. Поняття неосудності, обмеженої осудності та їх критерії.

Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.

Тема 7. Стадії вчинення злочину

Поняття і види стадій вчинення злочину. Незакінчений злочин та його види.

Поняття готування до злочину та його характеристика. Відмежування готування до злочину від виявлення наміру.

Замах на злочин та його види. Відмінність готування до злочину від замаху на злочин. Відмінність замаху на злочин від незакінченого злочину.

Закінчений злочин. Момент закінчення різних злочинів.

Добровільна відмова від доведення злочину до кінця. Кримінально – правові наслідки добровільної відмови від доведення злочину до кінця. Діяльне каяття, його відмінність від добровільної відмови.

Тема 8. Співучасть у злочині. Множинність злочинів

Поняття і ознаки співучасті у злочині.

Форми співучасті та їх юридична характеристика. Види співучасників по кримінальному закону України, їх характеристика.

Межі кримінальної відповідальності співучасників.

Кваліфікація дій співучасників, індивідуалізація їх відповідальності і покарання. Спеціальні питання співучасті у злочині. Добровільна відмова при співучасті.

Поняття та форми причетності до злочину. Підстави і межі відповідальності за причетність до злочину.

Поняття множинності злочинів та юридична характеристика. Види множинності злочинів.

Поняття і ознаки сукупності злочинів. Види сукупності злочинів.

Поняття і ознаки повторності злочинів. Види повторності злочинів. Співвідношення сукупності і повторності злочинів.

Поняття рецидиву злочину. Види рецидиву злочинів. Загальний, спеціальний, пенітенціарний рецидив. Кримінально-правові наслідки рецидиву.

Тема 9. Обставини, що виключають злочинність діяння

Поняття та види обставин, що виключають злочинність діяння.

Поняття та умови правомірності необхідної оборони. Уявна оборона. Затримання особи, котра вчинила злочин. Підстави і ознаки крайньої необхідності. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

Тема 10. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття, підстави, ознаки звільнення від кримінальної відповідальності. Види звільнення від кримінальної відповідальності. Характеристика видів звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності особи у зв'язку: з дійовим каяттям; за примиренням винного з потерпілим; з передачею особи на поруки; із зміною обстановки; із закінченням строків давності; на підставі закону України про амністію.

Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності, передбачених в нормах Особливої частини КК України.

Тема 11. Поняття покарання та його види. Призначення покарання.

Поняття, ознаки покарання. Мета покарання за кримінальним правом України. Система та види покарання у чинному законодавстві. Основні, додаткові та змішані покарання. Види покарань, які виконують та контролюють органи і установи Державної кримінально-виконавчої служби та їх характеристика. Позбавлення спеціального звання. Позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю. Громадські роботи. Виправні роботи. Арешт. Обмеження волі. Позбавлення волі на певний строк. Довічне позбавлення волі.

Характеристика інших видів покарань. Штраф. Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. Службові обмеження для військовослужбовців. Конфіскація майна. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців.

Принципи призначення покарання. Загальні засади призначення покарання за кримінальним законом України. Обставини, що пом'якшують чи обтяжують відповідальність. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за сукупністю злочинів. Межі остаточного покарання, що призначається за сукупністю злочинів. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.

Тема 12. Звільнення від кримінального покарання та його відбування

Поняття та види звільнення від кримінального покарання.

Звільнення від покарання через втрату суспільної небезпеки особи, що вчинила злочин. Підстави і умови звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Підстави скасування звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Звільнення від покарання внаслідок перебігу строків давності виконання обвинувального вироку. Строки давності, перерив перебігу строків давності та їх поновлення. Застосування давності до особи засудженої до довічного позбавлення волі та за злочини проти миру та безпеки людства.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Порядок і підстави умовно-дострокового звільнення і заміни невідбутої частини покарання. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від відбування покарання за хворобою. Звільнення від відбування покарання на підставі закону України про амністію або акта про помилування.

Тема 13. Поняття та правові наслідки судимості

Поняття та види судимості.

Поняття та правові наслідки судимості.

Засуджені особи, які не мають судимості.

Строки погашення судимості.

Зняття судимості. Підстави та порядок погашення та зняття судимості.

Тема 14. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Особливості та види звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру.

Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх та особливості призначення покарання до неповнолітніх. Штраф. Громадські роботи. Виправні роботи. Арешт. Позбавлення волі на певний строк. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Особливості звільнення неповнолітніх від відбування покарання з випробуванням. Особливості звільнення неповнолітніх від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру.

Особливості звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності та відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності.

Особливості умовно-дострокового звільнення неповнолітніх від відбування покарання. Погашення та зняття судимості щодо осіб, які вчинили злочин до досягнення ними вісімнадцятирічного віку.

Тема 15. Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права України.

Особлива частина кримінального права України як специфічний розділ окремої галузі права, як складова частина єдиної науки кримінального права та як навчальна дисципліна в юридичному навчальному закладі.

Підстави поділу кримінального права України на Загальну та Особливу частини. Єдність та взаємозв'язок Загальної та Особливої частин. Особливості нормативних приписів (кримінально-правових норм), що утворюють її зміст Особливої частини. Джерела Особливої частини кримінального права України.

Система Особливої частини кримінального права України, її поняття та особливості. Основні правила систематизації Особливої частини кримінального права України. Загальна характеристика системи Особливої частини КК України 2001 р. Значення Особливої частини кримінального права України. Особлива частина кримінального права України як навчальна дисципліна, її предмет та основні методи дослідження. Поняття та правила кваліфікації злочинів.

Тема 16. Злочини проти основ національної безпеки України.

Національна безпека України як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: особливості конструкції юридичних складів та види цього злочину. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: аналіз юридичних складів злочину, особливості кваліфікації за сукупністю з іншими злочинами. Державна зрада: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила державну зраду. Посягання на життя

державного чи громадського діяча: аналіз юридичного складу злочину. Диверсія: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину, форми диверсії. Шпигунство: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила шпигунство.

Тема 17. Злочини проти життя та здоров'я особи.

Систематизація юридичних складів злочинів проти життя та здоров'я особи за чинним кримінальним законодавством України.

Злочини проти життя. Кримінально-правове поняття вбивства. Види вбивств за КК України. Умисне вбивство без обтяжуючих і без пом'якшуючих обставин: відмежування від інших видів умисних вбивств. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах: аналіз юридичного складу злочину, особливості кваліфікації окремих його різновидів. Умисні вбивства при пом'якшуючих обставинах: особливості юридичних складів умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання, умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини та умисного вбивства при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Вбивство через необережність: особливості суб'єктивної сторони юридичного складу злочину. Доведення до самогубства: особливості юридичних складів злочину, відмежування від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Злочини проти здоров'я. Поняття тілесного ушкодження: медичний та юридичний аспекти. Види тілесних ушкоджень за КК України. Залежність ступеня тяжкості тілесних ушкоджень від тривалості розладу здоров'я та розміру стійкої втрати працездатності. Умисне тяжке тілесне ушкодження: аналіз юридичних складів злочину. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне за пом'якшуючих обставин: особливості юридичних складів злочину. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Умисне легке тілесне ушкодження: види, особливості юридичних складів злочину. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Побої і мордування: аналіз юридичних складів злочинів. Каткування: особливості юридичного складу злочину.

Тема 18. Злочини проти волі, честі та гідності особи.

Воля людини як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти волі особи.

Злочини, що посягають на волю людини. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини: аналіз юридичних складів злочину. Захоплення заручників; аналіз юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з

іншими злочинами. Підміна дитини: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини: аналіз юридичних складів злочину.

Експлуатація дітей: особливості юридичних складів злочину. Незаконне поміщення в психіатричний заклад: особливості юридичного складу злочину.

Тема 19. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Статева свобода та статева недоторканність людини як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

Злочини, що посягають на статева свободу та статева недоторканність особи. Згвалтування: аналіз юридичних складів злочину. Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом: особливості юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Інші статеві злочини (примушування до вступу в статевий зв'язок; статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості; розбещення неповнолітніх): особливості юридичних складів, відмежування від суміжних злочинів.

Тема 20. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Окремі конституційні права і свободи людини і громадянина як об'єкт кримінально-правової охорони.

Загальна характеристика та систематизація злочинів проти особистих прав і свобод людини та громадянина.

Злочини проти окремих політичних прав громадянина України: особливості юридичних складів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

Злочини, що посягають на рівність конституційних прав громадян та їх рівність перед законом. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії: аналіз юридичних складів злочину.

Злочини, що посягають на недоторканність приватного життя громадян (порушення недоторканності житла; порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер; порушення недоторканності приватного життя): особливості юридичних складів злочинів.

Злочини, що посягають на нормальний розвиток неповнолітніх та матеріальне забезпечення осіб, що потребують соціального захисту, їх особисту безпеку (ухилення від сплати аліментів на утримання дітей; ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків; злісне

невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування; зловживання опікунськими правами; розголошення таємниці усиновлення (удочеріння): особливості юридичних складів злочинів. Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння): аналіз юридичних складів злочину.

Злочини, що посягають на трудові права громадян (перешкоджання законній професійній діяльності журналістів; грубе порушення законодавства про працю; грубе порушення угоди про працю; невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат): особливості юридичних складів злочинів.

Тема 21. Злочини проти власності.

Власність та право власності як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти власності. Систематизація юридичних складів злочинів проти власності за чинним кримінальним законодавством України.

Корисливі посягання на власність. Розкрадання чужого майна як родова юридична конструкція окремих корисливих посягань на власність. Ознаки, форми та види розкрадання. Крадіжка: таємний спосіб викрадення майна як специфічна ознака крадіжки; кваліфіковані види крадіжки. Грабіж: відкритий спосіб викрадення майна як специфічна ознака грабежу; кваліфіковані види грабежу; характер насильства і погрози насильством при насильницькому грабежі. Розбій: особливості конструкції основного юридичного складу злочину; характер насильства і погрози насильством при розбої; кваліфіковані види розбою; розбій та інші злочини — розмежування юридичних складів, кваліфікація за сукупністю злочинів. Викрадення шляхом демонтажу та іншим засобом електричних мереж, кабельних ліній зв'язку та їх обладнання: особливості предмета злочину та способів його вчинення. Вимагання: аналіз юридичних складів злочину; відмежування вимагання від насильницького грабежу та розбою, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Шахрайство: предмет та способи шахрайства як специфічні елементи його юридичних складів; шахрайство та інші злочини — розмежування та кваліфікація за сукупністю злочинів. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем: особливості юридичних складів злочинів, розмежування з іншими злочинами проти власності. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою: особливості юридичних складів злочину, відмежування від шахрайства, привласнення та розтрата майна. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї: особливості юридичного складу злочину.

Тема 22. Злочини у сфері господарської діяльності.

Економічна діяльність, господарська діяльність та підприємницька діяльність як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Систематизація юридичних складів злочинів у сфері господарської діяльності за КК України.

Злочини, що посягають на встановлений порядок здійснення господарської діяльності та окремих її видів. Порушення порядку зайняття господарською та банківською діяльністю: аналіз юридичних складів злочину, види діяльності, що підлягають ліцензуванню. Зайняття забороненими видами господарської діяльності: зміст поняття "види господарської діяльності, щодо яких є спеціальна заборона", встановлена законом, та його співвідношення з поняттям "види діяльності, заборонені кримінальним законом", кваліфіковані види цього злочину. Фіктивне підприємництво: аналіз юридичних складів злочину. Фіктивне банкрутство: особливості юридичного складу злочину. Доведення до банкрутства: особливості об'єктивної сторони складу злочину.

Злочини, що посягають на фінансову діяльність. Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів: аналіз юридичних складів злочину. Шахрайство з фінансовими ресурсами: особливості юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів. Контрабанда: аналіз юридичних складів злочину.

Злочини, що посягають на встановлений порядок виготовлення і використання документів в господарській діяльності. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї: аналіз юридичних складів злочину.

Злочини, що посягають на встановлений порядок формування та витрачання бюджетних коштів.

Злочини, що посягають на свободу господарської діяльності. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну таємницю: особливості предмета та способів вчинення злочину, форми підприємницького шпигунства. Розголошення комерційної таємниці: особливості юридичного складу злочину.

Злочини, що посягають на відносини у сфері приватизації державного чи комунального майна. Незаконна приватизація державного, комунального майна: аналіз юридичних складів злочину.

Тема 23. Злочини проти громадської безпеки. Злочини проти безпеки виробництва. Основи охорони праці в галузі.

Злочини у сфері громадської безпеки. Види злочинів у сфері громадської безпеки.

Злочини пов'язані з діяльністю злочинних організацій. Створення злочинної організації. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності. Бандитизм. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань.

Злочини пов'язані з тероризмом. Терористичний акт. Втягнення у вчинення терористичного акту. Публічні заклики до вчинення терористичного акту. Створення терористичної групи чи терористичної організації. Сприяння вчиненню терористичного акту. Фінансування тероризму. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності. Погроза вчинити викрадення або використати радіоактивні матеріали.

Злочини, які пов'язані з порушенням спеціальних правил. Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї, або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів.

Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності. Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Система нормативно-правових актів з питань охорони праці. Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Положення про організацію системи управління охороною праці в галузі.

Планування заходів з охорони праці. Види планування та контролю стану охорони праці.

Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.

Загальні вимоги безпеки в галузі. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць. Вимоги до санітарного контролю за станом повітря робочої зони. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі. Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень. Вимоги безпеки праці під час експлуатації систем опалення, вентиляції і кондиціонування повітря. Вимоги до працівників певних категорій і порядок допуску їх до роботи. Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі. Шкідливі хімічні речовини, біологічні чинники, виробничий пил. Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук. Виробничі випромінювання. Мікроклімат робочої зони.

Важкість праці: Динамічні, статичні навантаження. Напруженість праці. Увага, напруженість аналізаторних функцій, емоційна та інтелектуальна напруженість, монотонність праці.

Тема 24. Злочини проти громадського порядку та моральності.

Групове порушення громадського порядку. Масові заворушення. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку. Хуліганство.

Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини. Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду.

Жорстке поводження з тваринами. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів. Створення або утримання місць розпусти і звідництва. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією

Тема 25. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Безпека руху та експлуатації транспорту як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту та проблеми систематизації їх юридичних складів.

Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію всіх видів транспорту. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів: аналіз юридичних складів злочину. Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків: аналіз юридичних складів злочину. Порушення чинних на транспорті правил: особливості юридичного складу злочину, відмежування від інших злочинів.

Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію залізничного, повітряного, водного та магістрального трубопровідного транспорту. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту аналіз юридичних складів злочину. Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатацію автомобільного та міського електричного транспорту. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами: аналіз юридичних складів злочину. Незаконне заволодіння транспортним засобом: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю злочинів. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу: особливості юридичного складу злочину.

Тема 26. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

Здоров'я населення як об'єкт кримінально-правової охорони.

Злочини, що посягають на встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: аналіз юридичних складів злочину. Незаконне виробництво, виготовлення,

придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: особливості юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Порухення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: особливості юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів: особливості юридичних складів злочину.

Інші злочини, що порушують встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту; посів або вирощування снотворного маку чи конопель; незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів; викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем; викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням; організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів; незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів; незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин), особливості їх юридичних складів.

Тема 27. Злочини проти авторитету державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Загальна характеристика злочинів проти порядку управління за чинним кримінальним законодавством України.

Злочини, що посягають на загальні засади управлінської діяльності в державі. Наруга над державними символами: особливості юридичних складів злочинів. Незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій: аналіз юридичного складу злочину.

Захоплення державних або громадських будівель чи споруд: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи: особливості юридичного складу злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Одержання незаконної винагороди працівником державного підприємства, установи чи організації: аналіз юридичного складу злочину, відмежування від інших злочинів. Самоправство: особливості юридичного складу злочину. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

Злочини, що посягають на окремі блага та інтереси фізичних осіб як суб'єктів управлінської діяльності. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу: особливості юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів. Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу: особливості юридичних складів злочину. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця: аналіз юридичного складу злочину, відмежування від інших злочинів. Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника: аналіз юридичного складу злочину, відмежування від суміжних злочинів. Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок: особливості юридичних складів злочину.

Тема 28. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Поняття службової особи та службового злочину. "Загальні" юридичні склади службових злочинів. Зловживання владою або службовим становищем: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, суб'єктом яких є службова особа. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу: особливості основного юридичного складу злочину; кваліфіковані види злочину; кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Службова недбалість: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичних складів злочину. Службове підроблення: особливості юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.

Тема 29. Злочини проти правосуддя.

Правосуддя як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти правосуддя за чинним кримінальним законодавством України. Злочини проти правосуддя, що вчинюються службовими особами, які здійснюють чи забезпечують здійснення правосуддя. Завідомо незаконні затримання, привід або арешт: особливості юридичних складів злочину. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності: аналіз юридичних складів злочину. Примушування давати показання: особливості юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови: особливості юридичних складів злочину, відмежування від інших злочинів. Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист; розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист: аналіз юридичних складів злочинів.

Злочини проти правосуддя, вчинювані особами, на яких покладені обов'язки зі сприяння у здійсненні правосуддя. Завідомо неправдиве показання: аналіз юридичних складів злочину. Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків: особливості юридичного складу злочину. Розголошення даних досудового слідства або дізнання: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичного складу злочину.

Злочини проти правосуддя, вчинювані засудженими або особами, які знаходяться під вартою. Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі: особливості юридичних складів злочину. Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичних складів злочину. Злісна непокора вимогам адміністрації виправної установи: особливості юридичного складу злочину, відмежування від інших злочинів. Дії, що дезорганізують роботу виправних установ: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичного складу злочину. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти: аналіз юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Втеча із спеціалізованого лікувального закладу: особливості об'єктивної сторони юридичного складу злочину. Порушення правил адміністративного нагляду: аналіз юридичного складу злочину.

Тема 30. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини).

Поняття військового злочину. Військовий злочин і військовий дисциплінарний проступок. Юридична природа застосування правил Дисциплінарного статуту Збройних Сил України за діяння, передбачені в деяких статтях розділу XIX КК України.

Злочини, що посягають на порядок взаємовідносин між військовослужбовцями. Непокора: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від невиконання наказу. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків: особливості юридичних складів злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Погроза або насильство щодо начальника: особливості юридичних складів злочинів. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості: особливості юридичних складів злочину.

Злочини, що посягають на встановлений порядок проходження військової служби. Самовільне залишення військової частини або місця служби: аналіз юридичних складів злочину, відмежування від дезертирства та від самовільного залишення поля бою або відмови діяти зброєю. Ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом: способи вчинення злочину, мотив і мета злочину.

Злочини, що посягають на встановлений порядок користування військовим майном. Злочини, що посягають на встановлений порядок поводження зі зброєю та порядок експлуатації військової техніки. Порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення: аналіз юридичних складів злочину.

Тема 31. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Загальна характеристика та види злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Міжнародні злочини та злочини міжнародного характеру.

Злочини проти миру, безпеки людства. Пропаганда війни: аналіз юридичного складу злочину. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни: особливості юридичних складів злочину. Порушення законів та звичаїв війни: особливості юридичних складів злочину, зокрема, порушення, пов'язані з застосуванням засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом, та інші порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Застосування зброї масового знищення: особливості юридичних складів злочину. Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення: особливості юридичного складу злочину. Екоцид: аналіз юридичного складу злочину. Геноцид: аналіз юридичних складів злочину.

Злочини проти міжнародного правопорядку. Посягання на життя представника іноземної держави: особливості юридичного складу злочину. Злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист: особливості юридичних складів злочину. Незаконне використання символіки Червоного Хреста і Червоного

1.2. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 1.1 – Розподіл обсягу годин дисципліни за темами і формами вивчення.

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної форми навчання										
		Всього		У тому числі								
				Лек.		Пр.		Лаб.		С.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Поняття та система кримінального права. Поняття злочину та складу злочину												
1	Поняття, завдання та система кримінального права України	0	/9	0	/2	0/2					0	/5
2	Закон про кримінальну відповідальність	0	/5	0	/0	0/0					0	/5
3	Поняття та види злочину. Кримінальна відповідальність та її підстави	0	/5	0	/0	0/0					0	/5
4	Склад злочину. Об'єкт злочину	0	/9	0	/2	0/2					0	/5
5	Об'єктивна сторона складу злочину	0	/9	0	/2	0/2					0	/5
6	Суб'єктивна сторона складу злочину. Суб'єкт злочину	0	/9	0	/2	0/2					0	/5
Разом за змістовим модулем 1		0	/46	0	/8	0/8					0	/30
Змістовий модуль 2. Стадії вчинення злочину. Співучасть у злочині.												
7	Стадії вчинення злочину	0	/8	0	/0	0/0					0	/8
8	Співучасть у злочині. Множинність злочинів	0	/11	0	/2	0/2					0	/7
9	Обставини, що виключають злочинність діяння	0	/11	0	/2	0/2					0	/7
10	Звільнення від кримінальної відповідальності	0	/8	0	/0	0/0					0	/8
Разом за змістовим модулем 2		0	/38	0	/4	0/4					0	/30
Змістовий модуль 3. Призначення та звільнення від кримінального покарання												
11	Поняття покарання та його види. Призначення покарання	0	/11	0	/2	0/2					0	/7

12	Звільнення від кримінального покарання та його відбування	0 /9	0 /2	0/0		0 /7
13	Поняття та правові наслідки судимості	0 /8	0 /0	0/0		0 /8
14	Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх	0 /8	0 /0	0/0		0 /8
Разом за змістовим модулем 3		0 /36	0 /4	0/2		0 /30
Змістовий модуль 4. Кримінально-правова характеристика злочинів передбачених розділом I, II, III, IV Особливої частини КК України						
15	Поняття, система та значення Особливої частини Кримінального права України	6 /0	0 /0	0/0		6 /0
16	Злочини проти основ національної безпеки України	10 /0	2 /0	2/0		6 /0
17	Злочини проти життя та здоров'я особи	10 /0	2 /0	2/0		6 /0
18	Злочини проти волі, честі та гідності особи	12 /0	2 /0	2/0		8 /0
19	Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	11 /0	2 /0	2/0		7 /0
Разом за змістовим модулем 4		49 /0	8 /0	8/0		33 /0
Змістовий модуль 5. Кримінально-правова характеристика злочинів передбачених розділом V, VI, VII IX Особливої частини КК України						
20	Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	10 /0	0 /0	0/0		10 /0
21	Злочини проти власності	14 /0	2 /0	2/0		10 /0
22	Злочини у сфері господарської діяльності	14 /0	2 /0	2/0		10 /0
23	Злочини проти громадської безпеки. Злочини проти безпеки виробництва. Основи охорони праці в галузі	14 /0	2 /0	2/0		10 /0
Разом за змістовим модулем 5		52 /0	6 /0	6/0		40 /0
Змістовий модуль 6. Кримінально-правова характеристика злочинів передбачених розділом XI, XII, XIII, XV Особливої частини КК України						
24	Злочини проти громадського порядку та моральності	12 /0	2 /0	2/0		8 /0
25	Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту	11 /0	2 /0	2/0		7 /0
26	Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх	9 /0	2 /0	2/0		5 /0

аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення					
27 Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян	12 /0	0 /0	0/0		12 /0
Разом за змістовим модулем 6	44 /0	6 /0	6/0		32 /0
Змістовий модуль 7. Кримінально-правова характеристика злочинів передбачених розділом XVII, XVIII, XIX, XX Особливої частини КК України					
28 Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	14 /0	2 /0	2/0		10 /0
29 Злочини проти правосуддя	9 /0	2 /0	2/0		5 /0
30 Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)	7 /0	2 /0	0/0		5 /0
31 Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	5 /0	0 /0	0/0		5 /0
Разом за змістовим модулем 7	35 /0	6 /0	4/0		25 /0
Усього годин за дисципліну	180 120	26 /16	24/14		130 /90

1.3 Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю з навчальної дисципліни «Кримінальне право України»

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- поточне тестування після вивчення кожної теми;
- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- оцінка за самостійну роботу;
- екзамен.

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із студентами під час лекцій, практичних занять та консультацій.

Бали, які набрані студентом під час поточного контролю сумуються.

В кінці семестру, студент може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на екзамені. Складання екзмену є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для студентів, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо студент виконав всі види робіт протягом семестру (з мінімальними вимогами до знань) та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати екзамен.

Повторне складання екзамену з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

Семестровий контроль за результатами вивчення дисципліни проводиться в атестаційний тиждень семестру шляхом постановки підсумкової оцінки до екзаменаційної відомості.

Екзаменаційні білети знаходяться в пакеті документів на дисципліну.

2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

2.1 Тема 1. Поняття, завдання та система кримінального права України

План

1. Предмет і завдання кримінального права.
2. Метод кримінального права.
3. Система кримінального права.

Теми реферату

1. Становлення і розвиток кримінального законодавства. Діюче кримінальне законодавство України.
2. Тлумачення кримінального закону: поняття і види.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №25-26. – Ст.131 (Із наступними змінами та доповненнями).
2. Грищук В.К. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. для студ. юрид. фак. вищ. навч. закл./ В.К. Грищук. – К. : Ін Юре, 2006. – 568 с.
3. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. Вид. 3-тє, переробл. та допов. / М.І. Мельник, В.А. Клименко.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. – К.: Юридична думка, 2004. – 352с.
4. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 3-є вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 496 с.
5. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. / В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
6. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. для студ. вищ. навч. зал. 2-е вид.. – К.: Атіка, 2009. – 512 с.

7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
8. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.
9. Грищук В.К. Кодифікація кримінального законодавства України. Львів, 1992. – 224 с.
10. Фріс П.Л. Кримінально-правова політика Української держави: теоретичні, політичні, історичні та правові проблеми / П.Л. Фріс. – К.: Атіка, 2005. – 332 с.
11. Гацелюк В.О. Реалізація принципу законності кримінального права України / – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2006. – 280 с.

2.2 Тема 2. Склад злочину. Об'єкт злочину

План

1. Поняття складу злочину і його значення. Співвідношення понять "злочин" і "склад злочину".
2. Елементи і ознаки складу злочину.
3. Види складів злочину.
4. Поняття об'єкта злочину. Види об'єктів злочину.
5. Основний і додатковий безпосередні об'єкти.
6. Поняття предмету злочину та його місце в структурі складу злочину.

Теми рефератів

1. Значення вірного встановлення складу злочину для практичної діяльності.
2. Склад злочину і кваліфікація злочину.
3. Обов'язкові і факультативні ознаки складу злочину.
4. Класифікація складів злочину.
5. Поняття кваліфікації злочину та її значення.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №25-26. – Ст.131 (Із наступними змінами та доповненнями).
2. Грищук В.К. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. для студ. юрид. фак. вищ. навч. закл. / В.К. Грищук. – К.: Ін Юре, 2006. – 568 с.

3. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. Вид. 3-тє, переробл. та допов. / М.І. Мельник, В.А. Клименко; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. – К.: Юридична думка, 2004. – 352с.
4. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 3-є вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 496 с.
5. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб./ В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
6. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. для студ. вищ. навч. зал. 2-е вид. – К.: Атіка, 2009. – 512 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
8. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.
9. Таций В.Я. Объект и предмет преступлений. Х.: 1988. – 186с.
10. Коржанський М.Й. Предмет і об'єкт злочину: монографія. – Д.: Юрид. акад. Мін-ва внутр. справ; Ліра ЛТД, 2005. – 252 с.

2.3 Тема 3. Об'єктивна сторона складу злочину

План

1. Поняття і значення об'єктивної сторони складу злочину. Обов'язкові та факультативної ознаки об'єктивної сторони злочину.
2. Суспільно-небезпечна дія чи бездіяльність.
3. Суспільно-небезпечні наслідки, їх значення в кримінальному праві. Злочини з матеріальним та формальним складом. Види суспільно-небезпечних наслідків.
4. Причинний зв'язок у кримінальному праві та його значення. Види причинного зв'язку.

Контрольні питання:

1. Значення нездоланної сили, фізичного та психічного примусу для вирішення питання про кримінальну відповідальність.
2. Триваючі, продовжувані та складні злочини, значення вірного усвідомлення їх ознак.
3. Які ознаки є обов'язковими як для матеріального, так і для формального складу злочину?
4. Умови кримінальної відповідальності за злочинну бездіяльність.
5. Види причинного зв'язку.

6. Значення факультативних ознак об'єктивної сторони складу злочину для кримінальної відповідальності.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №25-26. – Ст.131 (Із наступними змінами та доповненнями).
2. Грищук В.К. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. для студ. юрид. фак. вищ. навч. закл. / В.К. Грищук. – К. : Ін Юре, 2006. – 568 с.
3. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. Вид. 3-тє, переробл. та допов. / М.І. Мельник, В.А. Клименко; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. – К.: Юридична думка, 2004. – 352с.
4. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 3-є вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 496 с.
5. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. / В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
6. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. для студ. вищ. навч. зал. 2-е вид. – К.: Атіка, 2009. – 512 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
8. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.
9. Воробей П.А. Теорія і практика кримінально-правового ставлення в вину: Монографія. – К.: Вид-во НАВСУ, 1997. –184 с.
10. Ярмиш Н.М. Теоретичні проблеми причинно-наслідкового зв'язку в кримінальному праві (філософсько-правовий аналіз): Автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2003. – 40с.
11. Тимчук О.Л. Причинний зв'язок як ознака об'єктивної сторони складу злочину: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Гуманітарний ун-т "Запорізький ін-т держ. та муніципального управління". – Запоріжжя, 2005. – 232 с.

2.4 Тема 4. Суб'єктивна сторона складу злочину. Суб'єкт злочину

План

1. Поняття, ознаки і значення суб'єктивної сторони складу злочину.
2. Поняття вини та її значення. Форми вини в кримінальному праві.
3. Умисел та його види. Інтелектуальний та вольовий моменти умислу.

- Спеціальні види умислу, їх характеристика.
4. Поняття необережності та її види. Відмінність злочинної самовпевненості від злочинної недбалості та непрямого умислу.
 5. Випадок (казус) як невинне заподіяння суспільно-небезпечних наслідків.
 6. Поняття суб'єкту злочину в кримінальному праві. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єкта злочину.
 7. Загальний і спеціальний суб'єкт злочину. Ознаки та види спеціального суб'єкта.
 8. Поняття неосудності за кримінальним правом. Критерії неосудності. Обмежена осудність.
 9. Загальний та знижений вік кримінальної відповідальності.
 10. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування.
 11. Відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння.

Контрольні питання:

1. Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу злочину.
2. Юридична і фактична помилки, їх вплив на кримінальну відповідальність.
3. Ознаки складу злочину, які характеризують суб'єктивну сторону.
4. Подвійна форма вини, її значення для кваліфікації злочину.
5. Критерії злочинної недбалості.
6. Відмінність непрямого умислу від прямого та злочинної самовпевненості.
7. Види помилок в кримінальному праві.
8. Особливості визначення віку кримінальної відповідальності за відсутністю офіційних документів, що його підтверджують.
9. Ознаки медичного критерію неосудності.
10. Ознаки юридичного критерію неосудності.
11. Види примусових заходів медичного характеру.
12. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №25-26. – Ст.131 (Із наступними змінами та доповненнями).
2. Грищук В.К. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. для студ. юрид. фак. вищ. навч. закл. / В.К. Грищук. – К. : Ін Юре, 2006. – 568 с.
3. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. Вид. 3-тє, переробл. та допов. / М.І. Мельник, В.А. Клименко; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. – К.: Юридична думка, 2004. – 352с.

4. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 3-є вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 496 с.
5. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб./ В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
6. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. для студ. вищ. навч. зал. 2-е вид. – К.: Атіка, 2009. – 512 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
8. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.
9. Вереша Р.В. Вина у кримінальному праві: навчально-методичний вимір: Навч. посіб.. – К. : Атіка, 2006. – 408 с.
10. Савченко А.В. Мотив і мотивація злочину. Монографія / Національна академія внутрішніх справ України / М.Й. Коржанський (наук. ред.). – К. : Атіка, 2002. – 143 с.
11. Нежурбіда С.І. Злочинна необережність: концепція, механізм і шляхи протидії: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Чернівецький національний ун-т ім. Ю.Федьковича. – Чернівці, 2001. – 216 с.
12. Магарин М.С. Бараненко Д.В. Суб'єкт преступлення в новому уголовном кодексе Украины: Монография / Под ред. д-ра юрид. наук, профессора Е.Л. Стрельцова. – Одесса: Астропринт, 2001. – 146 с.
13. Меркулова В.О. Жінка як суб'єкт кримінальної відповідальності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук: спец. 12.00.08 „кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право” / В.О. Меркулова. – К., 2003. – 35 с.
14. Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння: Монографія. – К.: Атіка, 2005. – 160 с.

2.5 Тема 5. Співучасть у злочині. Множинність злочинів

План

1. Поняття і значення співучасті у злочині, її об'єктивні і суб'єктивні ознаки.
2. Форми співучасті у злочині, їх юридична характеристика.
3. Види співучасників та їх визначення в КК України.
4. Кваліфікація дій співучасників та їх кримінальна відповідальність.
5. Спеціальні питання відповідальності за співучасть у злочині.
6. Причетність до злочину, поняття та види.
7. Поняття і ознаки множинності. Види множинності злочинів.

8. Сукупність злочинів та її ознаки.
9. Види сукупності злочинів. Відмежування сукупності злочинів від одиничного злочину.
10. Поняття та ознаки повторності злочинів. Види повторності злочинів.
11. Поняття і ознаки рецидиву злочину. Види рецидиву.

Контрольні питання:

1. Співучасть у злочині із спеціальним суб'єктом.
2. Відповідальність інших співучасників при добровільній відмові виконавця.
3. Форми співучасті.
4. Відмінність продовжуваного злочину від повторності злочинів.
5. Кваліфікація злочинів при ідеальній та реальній сукупності злочинів.
6. Значення повторності для кваліфікації злочину та призначення покарання.
7. Кримінальна відповідальність організаторів та учасників організованої групи чи злочинної організації.
8. Добровільна відмова співучасників.
9. Одиничний злочин як структурний елемент множинності злочинів. Прості та складні одиничні злочини.
10. Відмежуванням сукупності злочинів від конкуренції норм.
11. Правові наслідки повторності, сукупності та рецидиву злочинів.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №25-26. – Ст.131 (Із наступними змінами та доповненнями).
2. Грищук В.К. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. для студ. юрид. фак. вищ. навч. закл. / В.К. Грищук. – К. : Ін Юре, 2006. – 568 с.
3. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. Вид. 3-тє, переробл. та допов. / М.І. Мельник, В.А. Клименко; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. – К.: Юридична думка, 2004. – 352с.
4. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 3-є вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 496 с.
5. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : [навч. посіб.] / В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
6. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. 2-е вид.. – К.: Атіка, 2009. – 512 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.

8. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.
9. Ковітіді О.Ф. Види співучасників і значення їх класифікації для кваліфікації злочину // Весы Фемиды. – 1998. – № 1. – С.89-91.
10. Ковітіді О.Ф. Інститут співучасті в кримінальному праві України: Автореф. дис... к-та юрид. наук: 12.00.08 / Ун-т внутрішніх справ. – Х., 1998. – 16 с.
11. Новицький Г.В. Поняття і форми співучасті у злочині за кримінальним правом України: Наук.-практ. посіб. – К.: Вища шк., 2001. – 96 с.
12. Зінченко І.О. Множинність злочинів: поняття, види, призначення покарання: монографія / О.І. Зінченко, В.І. Тютюгін; ред. В. І. Тютюгін. – Х : Фінн, 2008. – 336 с.
13. Мороз М.А. Повторність та сукупність злочинів: окремі питання кваліфікації / М.А. Мороз. // Вісник Верховного Суду України. – 2007. – № 5(81). – С. 35–39.
14. Стрижевська А.А. Сукупність злочинів за кримінальним правом України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / А.А. Стрижевська. – К., – 2007. – 201 с.

2.6 Тема 6. Обставини, що виключають злочинність діяння

План

1. Поняття і види обставин, що виключають злочинність діяння.
2. Поняття та умови правомірності необхідної оборони.
3. Підстави і ознаки затримання особи, що вчинила злочин. Умови правомірності завдання шкоди особі, яку затримують. Співвідношення необхідної оборони і затримання злочинця.
4. Підстави і ознаки крайньої необхідності. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони.
5. Виконання наказу або розпорядження.
6. Діяння пов'язане з ризиком.
7. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

Контрольні питання:

1. Співвідношення необхідної оборони, крайньої необхідності і затримання злочинця як обставин, що виключають злочинність діяння.
2. Перевищення між необхідної оборони і крайньої необхідності, його поняття та ознаки.
3. Фізичний або психічний примус як обставина, що виключає злочинність діяння.

4. Відповідальність при уявній обороні.
5. Оцінка використання зброї та інших предметів при захисті від посягання.
6. Уявна оборона. Відповідальність при уявній обороні.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №25-26. – Ст.131 (Із наступними змінами та доповненнями).
2. Грищук В.К. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. для студ. юрид. фак. вищ. навч. закл. / В.К. Грищук. – К. : Ін Юре, 2006. – 568 с.
3. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. Вид. 3-тє, переробл. та допов. / М.І. Мельник, В.А. Клименко; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. – К.: Юридична думка, 2004. – 352с.
4. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 3-є вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 496 с.
5. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. / В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
6. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. для студ. вищ. навч. зал. 2-е вид. – К.: Атіка, 2009. – 512 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
8. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.
9. Лісова Н. Крайня необхідність: особливості визначення поняття // Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. - №1. – С. 43-48.
10. Лісова Н.В. Крайня необхідність як обставина, що виключає злочинність діяння: Дис... канд. юрид. наук / Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. — К., 2006. – 199 с.
11. Баулін Ю.В. Звільнення від кримінальної відповідальності / Баулін Ю.В. – К.: Атіка, 2004. – 296 с.
12. Примаченко В.Ф. Затримання особи, яка вчинила злочин, як обставина, що виключає злочинність діяння: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 80 с.
13. Анчукова М.В. Виправданий ризик як обставина, що виключає злочинність діяння: монографія. – Харків.: Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2006. – 168 с.
14. Дячук С.І. Виконання наказу чи розпорядження у кримінальному праві (основні поняття, проблеми кваліфікації, удосконалення законодавства). – К.: Атіка, 2001. – 176 с.

2.7 Тема 7. Поняття покарання та його види. Призначення покарання

План

1. Поняття та ознаки покарання за кримінальним правом України. Кара як ознака покарання.
2. Мета покарання.
3. Поняття та значення системи покарань за кримінальним правом.
4. Види (класифікація) покарань.
5. Характеристика основних видів покарань.
6. Додаткові покарання, їх види.
7. Загальні засади призначення покарання.
8. Загальна характеристика обставин, які обтяжують чи пом'якшують покарання, їх значення.
9. Призначення покарання за незакінчений злочин та злочин, вчинений у співучасті
10. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.
11. Призначення покарання за сукупністю злочинів.
12. Призначення покарання за сукупністю вироків.
13. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.

Контрольні питання:

1. Межі призначення покарання за сукупністю злочинів та сукупністю вироків.
2. Порядок призначення різнорідних основних та додаткових покарань за сукупністю злочинів та вироків.
3. Призначення покарання при одночасному збігу сукупності злочинів і сукупності вироків.
4. Відмінність призначення покарання за сукупністю злочинів від призначення покарання за сукупністю вироків.
5. Межі призначення покарання за сукупністю злочинів та сукупністю вироків.
6. Порядок призначення різнорідних основних та додаткових покарань за сукупністю злочинів та вироків.
7. Призначення покарання при одночасному збігу сукупності злочинів і сукупності вироків.
8. Відмінність призначення покарання за сукупністю злочинів від призначення покарання за сукупністю вироків.
9. Покарання безстрокові, строкові та не пов'язані з встановленням строків Загальні та спеціальні покарання.
10. Покарання, які застосовуються тільки до засуджених військовослужбовців.

11. Призначення покарання за незакінчений злочин та за злочин, вчинений у співучасті.
12. Обчислення строків покарання.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №25-26. – Ст.131 (Із наступними змінами та доповненнями).
2. Грищук В.К. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. для студ. юрид. фак. вищ. навч. закл./ В.К. Грищук. – К.: Ін Юре, 2006. – 568 с.
3. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. Вид. 3-тє, переробл. та допов. / М.І. Мельник, В.А. Клименко; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. – К.: Юридична думка, 2004. – 352с.
4. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, Л.М. Кривоченко та ін.; за ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 3-є вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 496 с.
5. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб./ В.М. Стратонова. – К.: Істина, 2007. – 400 с.
6. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. [для студ. вищ. навч. зал. 2-є вид.]. – К.: Атіка, 2009. – 512 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
8. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.
9. Богатирьов І.Г. Нові види покарань в Україні як альтернатива позбавлення волі (проблеми і перспективи) // Держава і право: Зб. наук. пр. Юридичні і політичні науки. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2004. – Вип.23. – С.444–448.
10. Богатирьов І.Г. Теорія і практика виконання кримінально-виконавчою інспекцією покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: Монографія. – К.: Атіка, 2005. – 312 с.
11. Фролова О.Г. Злочинність і система кримінальних покарань (соціальні, правові і кримінологічні проблеми й шляхи їх вирішення за допомогою логіко-математичних методів): Навчальний посібник. – Київ.: АртЕк, 1997. – 208 с.
12. Преступление и наказание в Англии, США, Франции, ФРГ, Японии: Общая часть уголов. права. – М.: Юрид. лит., 1991. – 288 с.
13. Карпец И.И. Наказание. Социальные, правовые и криминологические проблемы. – М.: Юрид. лит., 1973. – 228 с.
14. Мельник М.І. Призначення покарання. Лекція. – К.: Укр. академія внутрішніх справ, 1994. – 37 с.
15. Меркулова В.О. Деякі міркування щодо співвідношення кримінальної відповідальності та покарання // Проблеми законності: Респ. міжвідом.

- наук. зб. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2001. – Вип.. 50. – 209 с.
- 16.Кривенков О.В. Некоторые вопросы применения специальных правил назначения наказания // Правоведение. – 2001. – № 3. – С. 134-143.
- 17.Мамедов А.А. Справедливость назначения наказания. – СПб.: Юридический Центр–Пресс, 2003. – 119 с.

2.8 Тема 8. Злочини проти основ національної безпеки України

План

1. Поняття і загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.
2. Види злочинів проти національної безпеки України

Контрольні питання

1. Поняття і загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.
2. Об'єктивна сторона злочину "Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України."
3. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності, передбачені ч. 2 ст. 111 і ч. 2 ст. 114 КК України.
4. Потерпілі від злочину "Посягання на життя державного чи громадського діяча."
5. Диверсія (ст. 113 Кримінального Кодексу України) характеристика цього злочину.
6. Шпигунство (ст. 114 Кримінального Кодексу України) як злочин проти національної безпеки.

Література до теми

1. Закон України «Про державний кордон України» від 04.11.1991 року.
2. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 7 лютого 2003 року «Про судову практику у справах про злочини проти життя і здоров'я людини».
3. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб./ В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
5. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.

6. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року: Офіційний текст. – К.: А.С.К., 2010. – 224 с.

7. Кримінальне право України : Особлива частина : Підручник / За ред. М.І. Бажанова та ін. – 2-ге вид. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 543 с.

8. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2-х т. – Т. 2 / за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.

2.9 Тема 9. Злочини проти життя та здоров'я особи

План

1. Поняття вбивства і його види.
2. Поняття та види тілесних ушкоджень. Злочини проти здоров'я.
3. Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень та їх характеристика.

Контрольні питання

1. Класифікація злочинів проти життя та здоров'я особи.
2. Поняття вбивства і його види.
3. Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень та їх характеристика.
4. Поняття та види тілесних ушкоджень.
5. Побої і мордування (ст. 126), їх відмінність від тілесного ушкодження.
6. Каткування (ст. 127 Кримінального Кодексу України).
7. Злочини, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини, які вчиняються у сфері медичного обслуговування.
8. Залишення в небезпеці (ст. 135 Кримінального кодексу України).
9. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані (ст. 136 Кримінального кодексу України).

Література до теми

1. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 7 лютого 2003 року «Про судову практику у справах про злочини проти життя і здоров'я людини».

2. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. / В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.

3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.

4. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.

5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року: Офіційний текст. – К.: А.С.К., 2010. – 224 с.

6. Кримінальне право України : Особлива частина : Підручник / За ред. М.І. Бажанова та ін. – 2-ге вид. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 543 с.

7. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2-х т. – Т. 2 / за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.

2.10 Тема 10. Злочини проти волі, честі та гідності особи

План

1. Поняття, загальна характеристика злочинів проти волі, честі та гідності особи.
2. Види злочинів проти волі, честі та гідності особи.

Контрольні питання

1. Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти волі, честі та гідності особи.
2. Захоплення заручників.
3. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини.
4. Відмінність незаконного позбавлення волі від викрадення людини.
5. Розкрити елементи складів злочинів "Підміна дитини" (ст. 148 Кримінального кодексу України) та "Експлуатація дітей" (ст. 150 Кримінального кодексу України).
6. Незаконне поміщення в психіатричний заклад (ст. 151 Кримінального кодексу України).

Література до теми

1. Міжнародна конвенція «Про боротьбу із захопленням заручників», від 17.12.1979 року, ратифікована УРСР 8.05.1987 року.
2. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб./ В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
4. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.

5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року: Офіційний текст. – К.: А.С.К., 2010. – 224 с.

6. Кримінальне право України : Особлива частина : Підручник / За ред. М.І. Бажанова та ін. – 2-ге вид. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 543 с.

7. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2-х т. – Т. 2 / за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.

2.11 Тема 11. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

План

1. Поняття і загальна характеристика статевих злочинів.
2. Злочини проти статевої свободи особи.
3. Злочини проти статевої недоторканості неповнолітніх.

Контрольні питання

1. Характеристика складу злочину «Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом» (ст. 153 Кримінального кодексу України), «Примушування до вступу в статевий зв'язок» (ст. 154 Кримінального кодексу України),

2. Злочини проти статевої недоторканості неповнолітніх.

Література до теми

1. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. / В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.

2. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.

3. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.

4. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року: Офіційний текст. – К.: А.С.К., 2010. – 224 с.

5. Кримінальне право України : Особлива частина : Підручник / За ред. М.І. Бажанова та ін. – 2-ге вид. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 543 с.

6. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2-х т. – Т. 2 / за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.

2.12 Тема 12. Злочини проти власності

План

1. Загальна характеристика і види злочинів проти власності.
2. Корисливі злочини проти власності.
3. Некорисливі злочини проти власності.

Контрольні питання

1. Загальна характеристика і види злочинів проти власності.
2. Предмет злочинів проти власності.
3. Відмінність грабежу від розбою.
4. Поняття "обертання" майна на свою або іншу користь.
5. Форми викрадання.
6. Кваліфікуючі ознаки у злочинах проти власності.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року: Офіційний текст. – К.: А.С.К., 2010. – 224 с.
2. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. / В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
4. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.
5. Кримінальне право України : Особлива частина : Підручник / За ред. М.І. Бажанова та ін. – 2-ге вид. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 543 с.
6. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2-х т. – Т. 2 / за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. – 3-тє вид., перероб. та доп.– К.: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.

2.13 Тема 13. Злочини у сфері господарської діяльності

План

1. Поняття і загальна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності.
2. Злочини у сфері кредитно-фінансової і банківської систем України.
3. Злочини у сфері підприємництва, конкурентних відносин та іншої діяльності господарюючих суб'єктів.

4. Злочини у сфері використання фінансових ресурсів та обігу цінних паперів.
5. Злочини у сфері обслуговування споживачів.

Теми рефератів

1. Злочини у сфері банкрутства.
2. Злочин у сфері приватизації державного та комунального майна.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року: Офіційний текст. – К.: А.С.К., 2010. – 224 с.
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 року.
3. Податковий кодекс України : Офіційний текст. – К.: А.С.К., 2017. – 524 с.
4. Постанова ПВС № 3 від 25 квітня 2003 р. "Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності".
5. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. / В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / [М.І. Мельник, М.І. Хавронюк]; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
7. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.
8. Кримінальне право України : Особлива частина : Підручник / За ред. М.І. Бажанова та ін. – 2-ге вид. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 543 с.
9. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2-х т. – Т. 2 / за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.

2.14 Тема 14. Злочини проти громадської безпеки. Злочини проти безпеки виробництва. Основи охорони праці в галузі

План

1. Види та загальна характеристика злочинів проти громадської безпеки.
2. Злочини, пов'язані з діяльністю злочинних організацій.
3. Злочини, пов'язані з тероризмом.
4. Злочини, які порушують правила поведінки з предметами, які становлять підвищену суспільну небезпеку.
5. Поняття та система злочинів проти безпеки виробництва

6. Система нормативно-правових актів з питань охорони праці.

Контрольні питання

1. Загальна характеристика злочинів у сфері безпеки виробництва.
2. Проблема виникнення злочинів у сфері безпеки виробництва, а також причини і умови цьому сприяють.
3. Класифікація злочинів у сфері безпеки виробництва.
4. Злочини, які спрямовані на порушення правил безпеки та вимог охорони праці.
5. Злочини, які спрямовані на порушення правил безпеки при виконанні робіт з підвищеною небезпекою.
6. Злочини, які спрямовані на порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах.
7. Злочини, які спрямовані на порушення правил ядерної або радіаційної безпеки.
8. Злочини, що посягають на безпеку використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і сооруженій.
9. Аналіз існуючих методів боротьби зі злочинами у сфері безпеки виробництва та їх ефективність.

Література до теми

1. Конституція України. // Відомості Верховної Ради України. -1996. - № 30., Ст.43.
2. Кодекс Законів про Працю України. -Київ, ТОВ «Неофіт», 2017 р.
3. Кримінальний Кодекс України від 5 квітня 2001 // Відомості Верховної Ради України. - 2001 .- № 37-38.
4. Кримінальний Кодекс України. Коментар: під ред. Ю. А. Карамзіна і Є.Л. Стрельцова. Харків, ТОВ «Одіссей», 2001. -960 С.
5. Кримінальний Кодекс України: Науково-практичний коментар. Київ: А.С.К., 2015. - 1088 с.
6. Закон України «Про охорону праці» // Відомості Верховної Ради (ВВР) 1992, N 49, ст.668
7. Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» від 18 січня 2001 року // Відомості Верховної Ради (ВВР) 2001, N 2 ст.39

2.15 Тема 15. Злочини проти громадського порядку та моральності

План

1. Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти громадського порядку та моральності.
2. Групове порушення громадського порядку.
3. Масові заворушення.
4. Хуліганство.

5. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого.

Контрольні питання

1. Загальна характеристика і види злочинів проти громадського порядку та моральності
2. Злочини проти громадського порядку.
 2. 1. Групове порушення громадського порядку.
 2. 2. Масові заворушення.
 2. 3. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку.
3. Злочини проти моральності
 3. 1. Наруга над могилою. .
 3. 2. Нищення, руйнування чи псування пам'яток історії або культури.
 3. 3. Жорстоке поводження з тваринами.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : [http:// zakon1.rada.gov.ua](http://zakon1.rada.gov.ua).
2. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах (2002–2010). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до постанов : <http://www.scourt.gov.ua>.
3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / А. М. Бойко, Л. П. Брич, В. К. Грищук, О. О. Дудоров та ін. ; За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 7-е вид., переробл. та допов. – К. : Юридична думка, 2010. – 1288 с.

2.16 Тема 16. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту

План

1. Поняття та система транспортних злочинів.
2. Характеристика злочинів, що посягають на безпеку руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту.
3. Аналіз складу злочинів “Порушення правил дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами”.
4. Аналіз складу злочину “Незаконне заволодіння транспортним засобом”.

Контрольні питання

1. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства.
2. Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків.
3. Порушення чинних на транспорті правил.
4. Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року: Офіційний текст. – К.: А.С.К., 2010. – 224 с.
2. Закон України «Про дорожній рух» від 30 червня 1993 року.
3. Про Правила дорожнього руху Постанова КМУ від 10 жовтня 2001 р. N 1306
4. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. / В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
5. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
6. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.
8. Кримінальне право України : Особлива частина : Підручник / За ред. М.І. Бажанова та ін. – 2-ге вид. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 543 с.
9. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2-х т. – Т. 2 / за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.

2.17 Тема 17. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

План

1. Загальна характеристика злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
2. Окремі види злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів

Контрольні питання

1. Поняття і класифікація злочинів проти здоров'я населення.

2. Предмет злочинів проти здоров'я населення.
3. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.
4. Викрадення, привласнення, вимагання, наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.
5. Злочини, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних і одурманюючих засобів, а також допінгу.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року: Офіційний текст. – К.: А.С.К., 2010. – 224 с.
2. Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» від 15 лютого 1995 р. // ВВР. – 1995. – № 10. – Ст. 62.
3. Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Затверджений постановою Кабінету Міністрів № 770 від 6 травня 2000 року.
8. Таблиця невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу. Затверджений наказом МОЗ № 188 від 1 серпня 2000 року.
9. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. / В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.
10. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.
11. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.
12. Кримінальне право України : Особлива частина : Підручник / За ред. М.І. Бажанова та ін. – 2-ге вид. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 543 с.

2.18 Тема 18. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

План

1. Поняття та ознаки злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
2. Злочини, які посягають на нормальну службову діяльність в органах державної влади, місцевого самоврядування та в інших юридичних особах публічного права.

3. Злочини, які посягають на нормальну службову діяльність в юридичних особах приватного права.

4. Злочини, які посягають на нормальну службову діяльність в юридичних особах публічного права.

5. Злочини, які посягають на нормальну професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, здійснювану особами, які надають такі послуги.

Контрольні питання

1. Поняття та ознаки злочинів у сфері службової діяльності
2. Види злочинів у сфері службової діяльності
3. Суб'єкт злочинів у сфері службової діяльності

Література до теми

1. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. Т. 2. – Луганськ : Елтон – 2, 2012. – 780 с.
2. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / Ю. В. Александров, О. О. Дудоров, В. А. Клименко та ін. ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – 5-те вид., переробл. та допов. – К. : Атіка, 2009. – 744 с.
3. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2010. – 608 с.
4. Кримінальне право України: Практикум : навч. посіб. / П. П. Андрушко, С. Д. Шапченко, С. С. Яценко, П. С. Берзін та ін. ; за ред. С. С. Яценка. – 3-тє вид., переробл. і допов. – К. : Алерта ; КНТ ; Центр учб. л-ри, 2010. – 640 с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – Т. 2: Особлива частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. – 5-те вид., допов. – Х. : Право, 2013. – 1040 с.
6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 9-те вид., переробл. та допов. – К.: Юрид. думка, 2012. – 1316 с.
7. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України з кримінальних справ (1973–2011 роки) : станом на 26 верес. 2011 р. / упоряд.: Ю. М. Грошевий, О. В. Капліна, В. І. Тютюгін. – Х. : Право, 2014. – 456 с

2.19 Тема 19. Злочини проти правосуддя

План

1. Поняття і види злочинів проти правосуддя.

2. Аналіз складу злочину “Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності”.

3. Аналіз складу злочину “Постановлення суддею (судами) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови”.

4. Злочини, які посягають на життя, здоров’я, особисту безпеку, майно судів, засідателів та інших учасників судочинства.

5. Аналіз складу злочину “Примушування давати показання”.

Контрольні питання

1. Загальна характеристика злочинів проти правосуддя.

2. Коли затримання, привід або арешт є незаконним?

3. Кримінально-правова характеристика втручання в діяльність судових органів.

4. Посягання на життя захисника чи представника особи у зв’язку з діяльністю, пов’язаною з наданням правової допомоги.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року: Офіційний текст. – К.: А.С.К., 2010. – 224 с.

2. Закон України «Про судоустрій та статус суддів» від 02.06.2016 № 1402-VIII.

3. Стратонова В.М. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. / В.М. Стратонова. – К. : Істина, 2007. – 400 с.

4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2001. – 1104 с.

5. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, Б.І. Борисов, С.Б. Гавриш; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. Вид четверте, доповн. – Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 1208 с.

6. Кримінальне право України : Особлива частина : Підручник / За ред. М.І. Бажанова та ін. – 2-ге вид. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 543 с.

7. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2-х т. – Т. 2 / за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. – 3-тє вид., перероб. та доп.– К.: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.

Питання для самоконтролю

1. Поняття, принципи, функції та система кримінального права.
2. Кримінальна відповідальність: поняття, підстави та форми її реалізації.
3. Закон про кримінальну відповідальність: поняття, ознаки, структура та значення.
4. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Види тлумачення.
5. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі.
6. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо злочинів, вчинених на території України.
7. Чинність закону про кримінальну відповідальність, вчинених іноземцями або особами без громадянства за межами України.
8. Злочин: поняття та ознаки.
9. Класифікація злочинів та її значення.
10. Склад злочину: поняття, елементи, види та значення.
11. Об'єкт злочину: поняття та види (класифікація). Предмет злочину.
12. Об'єктивна сторона злочину: поняття, ознаки і значення.
13. Суспільно небезпечне діяння: ознаки, форми та значення.
14. Суспільно небезпечні наслідки: поняття, види, кримінально-правове значення.
15. Причинний зв'язок між суспільно небезпечним діянням і суспільно небезпечними наслідками: поняття та види.
16. Суб'єкт злочину: поняття, ознаки та види.
17. Неосудність: поняття та її критерії. Наслідки визнання особи неосудною.
18. Обмежена осудність: поняття, критерії та кримінально-правове значення.
19. Суб'єктивна сторона злочину: поняття, ознаки і значення.
20. Вина: поняття та її форми.
21. Умисел та його види.
22. Спеціальні види умислу у кримінальному праві.
23. Необережність та її види.
24. Змішана (подвійна, складна) форма вини, її значення.
25. Кваліфікація злочинів: поняття, етапи, значення.
26. Юридична помилка у кримінальному праві: поняття, види, кримінально-правове значення.
27. Фактична помилка у кримінальному праві: поняття, види, кримінально-правове значення.
28. Стадії злочину: поняття та види.
29. Закінчений злочин. Визначення моменту закінчення злочину.
30. Готування до злочину: поняття та види.
31. Замах на злочин: поняття та види.
32. Кримінальна відповідальність за незакінчений злочин.

- 33.Добровільна відмова при незакінченому злочині.
- 34.Співучасть у злочині: поняття і ознаки.
- 35.Види співучасників.
- 36.Кримінальна відповідальність співучасників злочину.
- 37.Форми співучасті у кримінальному праві.
- 38.Експес виконавця злочину: поняття та види.
- 39.Добровільна відмова співучасників.
- 40.Причетність до злочину: поняття та види.
- 41.Одиничний злочин як складовий елемент множинності злочинів. Види одиничних злочинів.
- 42.Повторність злочинів: поняття та види.
- 43.Сукупність злочинів: поняття та види.
- 44.Рецидив злочинів: поняття та види.
- 45.Необхідна оборона.
- 46.Уявна оборона.
- 47.Затримання особи, що вчинила злочин.
- 48.Крайня необхідність.
- 49.Фізичний або психічний примус як обставина, що виключає злочинність діяння.
- 50.Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
- 51.Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
- 52.Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
- 53.Поняття покарання та його мета.
- 54.Система та класифікація покарань.
- 55.Загальні засади призначення покарання.
- 56.Обставини, які пом'якшують або обтяжують покарання.
- 57.Призначення покарання за сукупністю злочинів.
- 58.Призначення покарання за сукупністю вироків.
- 59.Звільнення від відбування покарання з випробуванням.
- 60.Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
- 61.Звільнення від покарання на підставі Закону України про амністію або акта про помилування.
- 62.Судимість: поняття, правові наслідки та види припинення судимості.
- 63.Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування.
- 64.Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.
- 65.Кримінальна відповідальність за грубе порушення законодавства про працю.
- 66.Відповідальність за дії, що дезорганізують роботу виправних установ.
- 67.Відповідальність за бандитизм.
- 68.Відповідальність за перешкоджання діяльності народного депутату України та депутата місцевої влади.
- 69.Кримінальна відповідальність за крадіжку.

- 70.Кримінальна відповідальність за розкрадання майна шляхом шахрайства.
- 71.Кримінальна відповідальність за заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
- 72.Відповідальність за умисне тяжке тілесне ушкодження.
- 73.Відповідальність за захоплення заручників.
- 74.Відповідальність за перевищення меж необхідної оборони згідно з кримінальним кодексом України.
- 75.Відповідальність за зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної хвороби.
- 76.Кримінальна відповідальність за зґвалтування.
- 77.Кримінальна відповідальність за порушення прав пацієнта.
- 78.Кримінальна відповідальність за насильницьке донорство.
- 79.Кримінальна відповідальність за торгівлю людьми або іншу незаконну угоду щодо передачі людини.
- 80.Відповідальність за зайняття забороненими видами господарської діяльності.
- 81.Кримінальна відповідальність за протидію законній господарській діяльності.
- 82.Відповідальність за незаконне позбавлення волі або викрадення людини.
- 83.Кримінальна відповідальність за порушення недоторканості житла.
- 84.Кримінальна відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав.
- 85.Кримінальна відповідальність за шахрайство з фінансовими ресурсами.
- 86.Кримінальна відповідальність за порушення правил екологічної безпеки.
- 87.Кримінальна відповідальність за зловживання владою або службовим становищем.
- 88.Відповідальність за прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою.
- 89.Відповідальність за незаконне збагачення.
- 90.Кримінальна відповідальність за декларування недостовірної інформації.
- 91.Кримінальна відповідальність службове підроблення.
- 92.Відповідальність за перешкоджання здійсненню виборчого права.
- 93.Кримінальна відповідальність за примушування давати показання.
- 94.Проблема експлуатації дітей, кримінальна відповідальність за даний вид злочину.
- 95.Кримінальна відповідальність за створення або утримання місць розпусти і звідництво.
- 96.Відповідальність за організацію або утримання місць для незаконного вживання, виробництва, чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів.
- 97.Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами.

Практичні завдання

1. Вирішіть питання про можливість притягнення до кримінальної відповідальності за КК України іноземного громадянина, який вчинив на території України діяння, яке є злочином в країні, громадянином якої він є, проте НЕ є злочином в Україні.

2. А., будучи громадянином України, відбув покарання у Польщі за вбивство, що було ним вчинено на її території. Чи може ця особа бути притягненою в Україні до кримінальної відповідальності за зазначений злочин після її повернення в Україну?

3. 17-річний Р. вчинив незакінчений замах на умисне вбивство двох або більше осіб (ч. 3 ст. 15 і п. 2 ч. 2 ст. 115 КК). Ураховуючи, що санкція ч. 2 ст. 115 КК передбачає покарання у виді позбавлення волі на строк від 10 до 15 років або довічне позбавлення волі, а також те, що на час постановлення вироку Р. виповнилось 19 років, які (яке) покарання та в яких межах суд може призначити Р.?

4. А. заподіяв В. непоправне знівечення обличчя. В. було зроблено пластичну операцію, внаслідок якої знівечення обличчя було усунуто. Однак, після операції рана на обличчі В. загоювалася протягом 10 днів. Як слід кваліфікувати дії А.?

5. А. перебуваючи у стані сильного душевного хвилювання, викликане тим, що в його житлове приміщення незаконно проник грабіжник В., вважаючи, що останній може причинити йому тілесне ушкодження, небезпечне для життя, наніс кілька ударів битою по голові В. Від отриманих ударів В. відразу помер. Як слід кваліфікувати дії А.?

6. А. погрожував потерпілому В. убити наступного дня його близьких, якщо він не віддасть йому мобільний телефон, що знаходився у потерпілого В. Як слід кваліфікувати дії А.?

7. А., бажаючи вбити С., здійснив постріл з вогнепальної зброї у С, який знаходився у ліжку. У подальшому експертизою було встановлено, що А. стріляв у вже мертвого В. Як слід кваліфікувати дії А.?

8. 16-річний громадянин І. вчинив крадіжку (ч. 1 ст. 185 КК). Санкція цієї статті передбачає покарання у виді штрафу від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадських робіт на строк від 80 до 240 годин, або виправних робіт на строк до 2 років, або

арешту на строк до 6 місяців, або позбавлення волі на строк до 3 років. Визначте, які з передбачених у санкції покарань і в яких межах суд може призначити неповнолітньому І. за умови, що він працює і має власне майно і дохід.

9. 17-літній П. задовольняв статеву пристрасть неприродним способом із 15-літнім С. Останній вступав у статевий зв'язок з П. добровільно, усвідомлюючи характер дій, які з ним вчиняються. Надайте кримінально-правову оцінку діям П.

10. А., вночі розрив місце поховання В. та заволодів золотим годинником, які знаходилися у труні. Як слід кваліфікувати дії А.?

11. А., завідомо знаючи про розбійний напад, вчинений за попередньою змовою групою осіб на інкасатора, після вчинення злочину на прохання одного з учасників групи взяв на зберігання ніж, який було злочинцями використано під час нападу. Як слід кваліфікувати дії А.?

12. А., маючи намір завдати фізичного болю В., наніс останньому удар в грудну клітку, від якого В. упав. Під час падіння В. вдарився головою о край бордюру та від отриманого ушкодження помер через кілька годин. Яка кримінально-правова оцінка дії А.?

13. Б. вирішив згвалтувати свою знайому Г., яку попередньо запросив на святкування свого дня народження, додому. У процесі згвалтування, Г. вдалося вирватись і вона з метою припинення знуцання, вистригнула з вікна 6-го поверху, в результаті чого отримала тяжкі тілесні ушкодження, а згодом померла в лікарні. Дайте кримінально-правову оцінку діям Б.

14. Б. з метою вбивства Ц., підпалив вночі квартиру, де той мешкав разом з родиною. У цей час Ц. та його родини в квартирі не було, про що Б. не знав. Дайте кримінально-правову оцінку діям Б.

15. Б. з ревнощів, знаходячись на підпитку, побив свою співмешканку Ф., що призвело до переривання вагітності. Розлад здоров'я жінки становив 10 днів. Ф. була вагітною на другому місяці, про що Б. не знав. Дайте кримінально-правову оцінку діям Б.

16. Б. згвалтував Р., а потім з метою приховати цей злочин, попросив свого сусіда Н. допомогти йому у вбивстві та приховуванні трупа, попередньо розповівши йому про згвалтування. Н. погодився, що вони і

реалізували: Н. тримав потерпілу, а Б. її задушив мотузкою. Після цього вони відвезли труп у ліс і з метою уникнення ідентифікації потерпілої розрізали його на частини та закопали в різних частинах лісу. Дайте кримінально-правову оцінку діям Н.

17. Б. таємно заволодів грошима К. Сума викраденого ледь перевищила 0,2 неоподаткованого мінімуму доходів громадян. Виходячи із правових позицій Верховного Суду України, вирішіть питання щодо можливості визнання вчиненого малозначним (ч. 2 ст. 11 КК)?

18. Вагітна громадянка І. вчинила закінчений замах на умисне вбивство з особливою жорстокістю (ч. 2 ст. 15, п. 4 ч. 2 ст. 115 КК). Санкція цієї статті передбачає покарання у виді позбавлення волі на строк від 10 до 15 років або довічне позбавлення волі. Яке максимальне покарання може призначити громадянці І. суд?

19. Вагітна громадянка І. вчинила закінчений замах на шахрайство (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 190 КК). Санкція цієї статті передбачає покарання у виді штрафу до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадських робіт на строк до 240 годин, або виправних робіт на строк до двох років, або обмеження волі на строк до трьох років. Яке найбільш суворе покарання може призначити громадянці І. суд?

20. Відпочиваючи на пляжі, громадянин І. побачив, що повз нього постійно ходить громадянин К. Помилково вважаючи, що останній хоче викрасти його гаманець, громадянин І. скопив камінь, яким наніс удар по голові громадянину К., заподіявши останньому тяжке тілесне ушкодження. Вирішіть питання про відповідальність громадянина І.

21. Військовий аташе посольства однієї з держав в Україні був затриманий під час вчинення злочину, передбаченого ст. 114 КК України "Шпигунство". Чи може бути аташе, який користується дипломатичним імунітетом, притягнутий до кримінальної відповідальності в Україні?

22. Військовослужбовець І. під час виконання бойового завдання, одержав він командира військового підрозділу наказ застосувати тортури до військовополоненого К. з метою одержати від нього інформацію про розташування ворожої військової частини. Виконувати цю вказівку військовослужбовець І. відмовився. Через це командир військового підрозділу направив до прокуратури повідомлення про вчинення військовослужбовцем І.

злочину, передбаченого ст.403 КК ("Невиконання наказу"). Вирішіть питання про притягнення військослужбовця І. та командира військового підрозділу до кримінальної відповідальності.

23. Військовослужбовець І., призваний на військову службу під час мобілізації, вчинив злочин, передбачений ч. 4 ст. 407 КК (Самовільне залишення військової частини або місця служби в особливий період; санкція передбачає покарання у виді позбавлення волі на строк від 3 до 7 років). Враховуючи наявність передбачених в законі підстав, суд відповідно до ч. 1 ст. 69 КК призначив військовослужбовцю І. покарання у виді позбавлення волі строком на 2 роки та одразу ж здійснив його заміну триманням в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців строком на 2 роки. Надайте оцінку рішенню суду.

24. Військовослужбовці, будучи військовослужбовцями держави-окупанта, під час виконання ними спеціального військового завдання заволоділи частиною колекції картин національного музею образотворчого мистецтва, що знаходився на окупованій території, та вивезли їх на територію держави-окупанта, розподіливши їх між собою для приватного користування. Визначте кваліфікацію дій зазначених осіб.

25. Водій-експедитор вніс за вказівкою директора підприємства до накладних завідомо неправдиві відомості стосовно обсягів відвантаженої продукції. Це призвело до ухилення від сплати податків. Дайте кримінально-правову оцінку діям водія-експедитора.

26. Встановлено, що суддею зазначено завідомо недостовірні відомості у декларації стосовно майна, які відрізняються від достовірних на суму, що дорівнює 220 мінімальним заробітним платам. Якому виду юридичної відповідальності підлягає суддя в такій ситуації?

27. Г. випадково знайшов ключі від квартири сусідів. Достовірно знаючи, що сусіди поїхали на відпочинок, Г., з метою вчинення крадіжки, зайшов до їх квартири, але страх 10 перед покаранням змусив його негайно піти геть. За вчинення якого злочину буде підлягати кримінальній відповідальності Г.?

28. Г. вирішив виготовити гроші, (національну валюту України). Для цього він спочатку виготовив необхідне обладнання, а потім кілька зразків, проте встиг лише підібрати основний колір купюри, після чого його було затримано. На виготовлених зразках номіналу купюр та будь-яких інших

малюнків ще не було. Г. визнано винним у вчиненні злочину, передбаченого ст.199 КК – виготовлення з метою збуту підроблених грошей. Визначте стадію реалізації злочинного наміру.

29. Г. незаконно таємно заволодів непридатною для використання зброєю, помилково вважаючи її такою, що може бути використана за призначенням. Дайте кримінально-правову оцінку.

30. Громадянин І. з метою врятувати життя громадянки К., в якій стався напад астми, заволодів транспортним засобом, що був припаркований біля дороги з метою доставлення громадянки К. до лікарні. Інші можливості відвернути небезпеку, що загрожувала життю громадянки К. у громадянина І. були відсутні. Проте, не зважаючи на вжиті заходи, врятувати громадянку К. не вдалося і вона померла по дорозі в лікарню. Чи підлягає громадянин І. кримінальній відповідальності за незаконне заволодіння транспортним засобом?

31. Громадянин І. підшукував засоби для вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 162 КК ("Порушення недоторканності житла"). Санкція цієї статті передбачає покарання у виді штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправних робіт на строк до двох років, або обмеження волі на строк до трьох років. Чи підлягає громадянин І. кримінальній відповідальності за вказані дії?

32. Громадянин І. побачив, як в приміщенні вокзалу невідомий таємно викрав з жіночої сумочки гаманець. Громадянин І. наздогнав крадія, з метою затримання наніс йому декілька ударів, які призвели до середньої тяжкості тілесного ушкодження і передав працівникам поліції. Вирішить питання про притягнення громадянина І. до кримінальної відповідальності.

33. Громадянин І., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, керував транспортним засобом. Внаслідок проїзду перехрестя на забороняючий сигнал світлофора, громадянин І. вчинив наїзд на громадянку К., спричинивши останній тяжкі тілесні ушкодження (ч. 2 ст. 286 КК) Чи може бути вчинення злочину в стані сп'яніння враховане судом як обставина, що обтяжує покарання, при його призначенні?

34. Громадянин І., який працював головним бухгалтером на підприємстві отримав від директора цього підприємства вказівку відобразити у податковій звітності декілька фіктивних договорів з метою

заниження податкових зобов'язань на понад 2 мільйони гривень. На виконання цієї вказівки, громадянин І. вніс відповідні фіктивні договори до даних бухгалтерської та податкової звітності, зменшивши суму податкових зобов'язань. Хто з вищевказаних осіб підлягає кримінальній відповідальності за вчинені діяння?

35. Громадянин К., який займає посаду керуючого справами виконавчого апарату обласної ради, подав декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в якій вказав завідомо недостовірні відомості стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, які відрізняються від достовірних на суму 275 мінімальних заробітних плат. До якого виду відповідальності має бути притягнений громадянин К.?

36. Громадянин П., під час незаконного заволодіння транспортним засобом з метою його збуту, скоїв умисне вбивство власника авто. Дайте кримінально-правову оцінку діям П.

37. Громадянин України відбув покарання за вчинений за кордоном злочин, проте судимість не була погашена. Повернувшись в Україну через деякий час, він вчинив новий злочин. Вирішіть питання щодо впливу на кримінальну відповідальність за новий злочин нереалізованої кримінальної відповідальності за перший злочин?

38. Громадянин України Т. мав доступ до державної таємниці у зв'язку з виконанням своїх службових обов'язків. На порушення законодавства щодо охорони державної таємниці він брав документи, що містили таку таємницю, для роботи з ними вдома. Одного разу, перебуваючи в стані сп'яніння, він забув теку з цими документами в ресторані. Один із відвідувачів підібрав теку та передав офіціанту, яка побачивши напис "цілком таємно", злякалася та залишила в шухляді для загублених речей. Наступного дня Т. забрав теку з документами. Надайте кримінально-правову оцінку діям Т.

39. Громадянка Н., яка є посадовою особою місцевого самоврядування, після прийому відвідувачів виявила у себе в кабінеті пакет із пляшкою вина та конвертом з грошима. Як їй слід вчинити у такому випадку?

40. Д. під час спільного розпиття алкогольних напоїв, з метою вбивства, вдарив сокирою по голові свого брата С., який спав поряд. На крик

прибігла дружина потерпілого і відібрала в Д. сокиру. Після чого, Д., злякавшись скоєного, викликав швидку. Своєчасне надання медичної допомоги врятувало життя С. Дайте кримінально-правову оцінку діям Д.

41. Д. скоїв напад на Л., погрожуючи вбивством, приставив ніж до його горла, вимагаючи при цьому гроші. В цю хвилину біля них проїжджала поліцейська машина. Л. почав кричати та розмахувати руками, а Д., злякавшись, спробував втекти, проте був затриманий. Дайте кримінально-правову оцінку діям Д.

42. Дайте кримінально-правову кваліфікацію діям А., який порушив правила проїзду перехрестя, внаслідок чого три пасажирів автобусу, з яким зіткнувся його автомобіль, отримали легкі тілесні ушкодження, а два - тілесні ушкодження середньої тяжкості.

43. Дайте кримінально-правову оцінку діям особи, яка під час проходження практики у вибухонебезпечному цеху через неуважність порушила правила вибухонебезпечності, з якими попередньо була ознайомена, унаслідок чого троє працівників цеху отримали тілесні ушкодження середньої тяжкості.

44. Двоє злочинців зайшли до магазину і, погрожуючи зброєю, висунули вимогу касиру Т. віддати всі гроші з каси. Злякавшись, Т. передала злочинцям 30 тис. грн., що були в касі, однак приховала від них 40 тис. грн., які залишилися неінкасованими від нічного виторгу та знаходились в шухляді під касовим апаратом. Правоохоронцям та власнику Т. вказала, що злочинці забрали весь виторг, тобто 70 тисяч грн. Інші 40 тис. грн. Т. залишила собі. Надайте кримінально-правову оцінку діям Т.

45. Депутат місцевої ради К. отримав неправомірну вигоду за вчинення в майбутньому дій з використанням його повноважень, і одразу після цього добровільно повідомив про це поліцію та активно сприяв розкриттю цього злочину. Якою буде кримінально-правова оцінка дій К. за умови, що К. не підбурював вигодонадавача до надання такої вигоди?

46. Державний службовець, посада якого віднесена до категорії "Б", своїми умисними діями, використовуючи своє службове становище, набув у власність рухоме майно, вартість якого перевищує законні доходи зазначеної особи та членів її сім'ї на одну тисячу двісті п'ятдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Перевищення вартості

рухомого майна над законними доходами службова особа не спромоглася раціонально обґрунтувати. Як слід кваліфікувати дії зазначеної особи?

47. Директор підприємства надав податковим органам завідомо неправдиву інформацію з метою одержання пільг щодо податку. Внаслідок незаконного одержання пільг підприємство ухилилося від сплати податку на прибуток на суму, що в 1000 разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян. Дайте кримінально-правову оцінку діям директора.

48. Директор фірми за недійсними документами, які особисто підробив, взяв кредит у комерційному банку на купівлю обладнання, але гроші, відповідно до заздалегідь обдуманого плану, витратив на погашення раніше взятих кредитів. Кредит він збирався повернути після продажу офісу, котрий не вдалося продати. Унаслідок цього банку було заподіяно збитків на суму, що в 500 разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян. Дайте кримінально-правову оцінку діям директора.

49. До М. звернулися його знайомі - учасники банди, що систематично вчиняла розбійні напади, з проханням продати дві мисливські рушниці, які йому належали. Не будучи учасником банди, М. розумів, що рушниці будуть використані для посилення ефективності їх злочинної діяльності, хоча й не знав для яких саме нападів вони будуть використані. Банда використала зброю М. для вчинення двох розбійних нападів. Вирішіть питання про відповідальність М. за бандитизм та розбійні напади, вчинені бандою з використанням наданої М. зброї.

50. Ж. та М. їдучи в переповненій маршрутці та діючи за попередньою змовою непомітно для пасажирки К. обережно "зняли" з її рук золотий годинник і одразу ж замовили водію зупинку. Один із пасажирів помітив дії винних і, коли вони почали рухатися в сторону виходу, здійняв твалт та спробував зупинити злодіїв. У відповідь Ж. витягнув небезпечну бритву та кілька раз махнув нею перед пасажиром, а М. лише стояв поруч. Пасажир злякався злодіїв та відступив, після чого М. відитовхнув в бік кількох пасажирів, які заважали пройти до виходу. Ж. та М. одразу ж вийшли з маршрутки та зникли разом із годинником, який вони продали своєму знайомому. Надайте кримінально-правову оцінку діям М.?

51. З метою незаконного збагачення Ю. запланував напад на інкасаторів банку. Для реалізації свого наміру він придбав у невстановленої особи пістолет "Беретта". Згодом він 20 відмовився від злочинного наміру,

зваживши всі обставини та побоюючись покарання, але пістолет "про всяк випадок" сховав в гаражі. Дайте кримінально-правову оцінку діям Ю.

52. За попередньою змовою І., Б., С., П. та Л. домовились протягом року здійснювати напади на магазини з метою заволодіння виторгом, що вони успішно здійснили чотири рази. Усі напади планував Л., який також керував ними та забезпечував їх спільну злочинну діяльність дотриманням дисципліни, хоча безпосередньої участі в них не брав. Усі напади об'єднання здійснювало з макетами вогнепальної зброї, погрожуючи нею під час нападів. Якою буде формула кваліфікації дій Л.?

53. І., Б., С., П. та Л. домовились учиняти викрадення з дачних будиночків. На випадок появи господарів або інших перешкод злочинці домовились учиняти викрадення зі зброєю, якою вони володіли на законних підставах, щоб у разі потреби її застосувати. Злочинці протягом двох років учинили 15 крадіжок, при яких жодного разу потреба в застосуванні зброї так і не виникла через відсутність господарів. Усі крадіжки планував Л., 24 який також керував іншими учасниками, забезпечував їх спільну злочинну діяльність дотриманням дисципліни, видавав указівки, обов'язкові для виконання іншими учасниками, хоча й безпосередньої участі в крадіжках не приймав. Л. також взаємодіяв з іншими злочинними об'єднаннями, обмінюючись з ними інформацією. Надайте кримінально-правову оцінку дій Л.?

54. К. вчинив три крадіжки, поєднані з незаконним проникненням до житла. За жодну з них його не було засуджено. Кваліфікуйте злочин, вчинений К. (відповідальність за просту крадіжку передбачена у ч. 1 ст. 185 КК, за крадіжку, вчинену повторно, у ч. 2 ст. 185 КК, за крадіжку, поєднану з незаконним проникненням до житла, у ч. 3 ст. 185 КК).

55. К. на продуктовому ринку відкрито з метою заволодіння грошима вихопив у потерпілої Р. гаманець, у якому знаходилась одна тисяча гривень, та зник в натовпі людей. Через пів години, коли К. підійшов до трамвайної зупинки, Р. побачила К. та разом зі своїм чоловіком спробувала затримати злочинця та забрати гроші. У відповідь К. ударив потерпілу по обличчю, заподіявши легкі тілесні ушкодження, що спричинили короточасний розлад здоров'я. Кваліфікуйте дії К.

56. К. підстерігав свою начальницю по роботі Т. біля її приватного будинку, в якому Т. проживала сама. Коли Т. підійшла до будинку, К. облив

вікна будинку бензином та 25 почав з запальничкою в руках погрожувати підпалити будинок, якщо Т. відмовиться вступити з ним у статеві зносини. Боячись, що залишиться без житла, Т. погодилась та вступила з К. у статевий зв'язок. Надайте кримінально-правову оцінку діям К.

57. К. умовив свою 18-літню коханку Р., яка перебувала на 7-му місяці вагітності, штучно викликати пологи. Він надав Р. спеціальний засіб, що викликає пологи. Дитина народилася живою, а тому Р. одразу ж зателефонувала К., який умовив коханку задушити та закопати дитину, що Р. негайно реалізувала. Як належить кваліфікувати дії К.?

58. К., М. та Р. на території державного заповідника без передбаченого законом дозволу із застосуванням сіток, неводів та інших засобів виловлювали бобрів з метою подальшого продажу їх хутра. Слідством було встановлено, що за весняно-літній період указані громадяни незаконно виловили 40 особин бобрів, унаслідок чого була повністю знищена їх популяція в заповіднику. Який (які) злочин (злочини) було вчинено К., М. та Р.?

59. Касир "Ощадбанку" К. з метою збагачення вилучила з каси 15500 грн. Наступного дня, дізнавшись, що наближається ревізія, вона повернула гроші. Проте правоохоронними органами цей факт було з'ясовано, а К. затримано. Яким чином вирішується питання про кримінальну відповідальність К.? 26

60. Командир батальйону М., маючи дисциплінарну владу, неодноразово застосовував до підлеглого Ш. нестатутний захід стягнення, який принижував його гідність. Такі систематичні приниження призвели до самогубства Ш. Який (які) злочин (злочини) було вчинено М.?

61. Командир батальйону П. дізнався, що його підлеглий К. більше трьох діб не з'являвся без поважних причин на місці служби після закінчення відрядження. Оскільки К. зустрічався з його дочкою, то П. лише "посварив" К. у приватній розмові і жодних інших заходів не вжив. Який злочин учинено П.?

62. Л. вирішила отруїти свого чоловіка, з яким вони постійно сварилися через його пияцтво. З цією метою вона придбала отруту у невстановленої особи, а потім довго її зберігала не наважуючись використати. Після чергової сварки, Л. все ж таки вирішила підсипати в чай

отруту своєму чоловіку, але дуже хвилювалася і підсипала замість отрути цукор. Коли чоловік випив чай і з ним нічого не трапилось, Л. зрозуміла, що помилилася. Визначте стадію вчинення злочину з урахуванням фактичної помилки.

63. Л. вчинив злочин, за який у санкції відповідної статті передбачено покарання у виді штрафу від п'яти тисяч до дванадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення волі на строк від двох до п'яти років. Суд на підставі ст. 69 КК ("Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом") призначив Л. покарання у виді позбавлення волі на строк 2 роки. Злочин якого ступеня тяжкості було вчинено Л.?

64. Л. у серпні досяг призовного віку. З метою ухилення від чергового призову на строкову військову службу Л. переїхав до сусіднього селища. Згідно Указу Президента, черговий призов розпочався 1 жовтня. Повістка була направлена до Л. 2 жовтня із вказівкою прибути до військкомату 7 жовтня, але повістка так і не надійшла до Л. З якого моменту 28 ухилення Л. від призову на строкову військову службу (ст. 335 КК) буде вважатися закінченим злочином, за умови відсутності в нього поважних причин нез'явлення до військкомату та підстав для відстрочки від призову?

65. М. вирішила провідати свою знайому П., яка проживала в приватному будинку, однак П. була відсутньою вдома. М. помітила, що двері будинку відчинені та зайшла в дім, щоб сховатися від дощу. На шухляді М. помітила банківську картку П. разом із пін-кодом до неї, заволоділа ними та поїхала додому. Наступного дня М. підійшла до банкомату та зняла всю суму (10 тис. грн.) із картки П. і оплатила цими грошима свій борг за банківським кредитом. Надайте кримінально-правову оцінку діям М.

66. М. з метою вчинення крадіжки з магазину, зателефонував туди продавцю Т. і повідомив, що її сина забрали до лікарні з приступом апендициту. Коли вона побігла додому, залишивши магазин без охорони, М. підійшов до магазину, але крадіжку вчинити не зміг, бо в цей час біля магазину перебувала група людей, які розпивали спиртні напої. Вирішить питання щодо стадії вчинення злочину.

67. М. таємно проник на склад магазину електротехніки та почав згрібати дрібну електротехніку в мішок з метою її викрадення. Раптом

з'явився озброєний охоронець, який здійснив постріл в повітря. Злякавшись, М. кинув усе на підлогу та зник. Надайте кримінально-правову оцінку діям М.

68. М. таємно проник через вентиляційну систему на склад мобільних телефонів та почав згрібати телефони в сумку з метою їх викрадення. Вхідні двері до складу він підпер зсередини залізною палицею. Охоронець складу помітив викрадення через систему відеоспостереження і почав вибивати підперті двері. Незважаючи на крики охоронця та його погрозу застосувати зброю, М. продовжував згрібати телефони, а коли охоронець вибив двері, М. злякався, кинув усе на підлогу та зник. Надайте кримінально-правову оцінку діям М.

69. Н. з мотивів явної неповаги до суспільства, застосовуючи газовий пістолет, який мав при собі, завдав фізичного болю перехожим, яких випадково зустрів по дорозі. Дайте кримінально-правову оцінку діям Н.

70. Н. розкопав три могили на кладовищі з метою виявлення та заволодіння золотими прикрасами, що могли знаходитися на тілах померлих. Однак ніяких прикрас або інших цінних речей він не знайшов. Надайте кримінально-правову оцінку діям Н.

71. Н. систематично надавав послуги "колектора" за зверненням підприємців, які мали боржників. При отриманні таких звернень Н. спочатку пропонував боржникам різні економічні шляхи погашення їх зобов'язань, а коли останні відмовлялися - Н. погрожував їм фізичним насильством у разі несплати боргу, про яке підприємцям-замовникам нічого не було відомо. Яку кримінально-правову оцінку слід надати діям Н.?

72. На вулиці стояла вантажна машина з негашеним вапном, яку розвантажував К. Не переконавшись, що поряд нікого немає, К. кинув лопату негашеного вапна через борт машини. Вапно потрапило на перехожого М., чим йому було заподіяно опік обличчя, який призвів до втрати зору на одне око. Ураховуючи викладене, як належить кваліфікувати дії К.?

73. На громадянина І., який працював охоронцем на складі, зненацька напали двоє невідомих, зв'язали йому руки та, погрожуючи ножем, повідомили, що у разі, якщо він зробить спробу розв'язатися та протидіяти викраденню майна, він буде позбавлений життя. Через декілька хвилин громадянин І. розв'язав руки, але продовжував тихо сидіти, побоюючись за

власне життя. Нападники заволоділи майном в великому розмірі та залишили склад. Вирішіть питання про кримінальну відповідальність громадянина І.

74. Надайте кримінально-правову оцінку дій винного, який заподіює побої потерпілому з метою негайного заволодіння його майном, але у зв'язку з відсутністю цього майна в потерпілого пред'являє вимогу передати його в майбутньому?

75. Надайте кримінально-правову оцінку дій особи, яка в прямому ефірі у відповідь на питання журналіста про те, чи вважає вона правомірним такий спосіб приєднання частини території України до іноземної держави N., який полягає лише в проведенні місцевого референдуму, зазначила, що вона вважає зазначені дії правомірними та такими, що цілком будуть відповідати нормам міжнародного права.

76. Надайте кримінально-правову оцінку діям директора підприємства, який з метою домогтися вступу у статевий зв'язок зі своєю підлеглою, пообіцяв їй підвищення за посадою, але після вступу в статевий зв'язок відмовився виконувати обіцянку та звільнив підлеглу за прогули, які вона собі дозволяла без поважних причин, сподіваючись на "прихильність" директора.

77. Надайте кримінально-правову оцінку діям особи, яка в процесі добровільних статевих зносин заподіює легкі тілесні ушкодження за згодою та на прохання самої потерпілої особи?

78. Надайте кримінально-правову оцінку діям особи, яка у відповідь на вимагання неправомірної вигоди службовою особою юридичної особи публічного права, за здійснення цією службовою особою дій з використанням її повноважень, надала таку вигоду з метою запобігання шкідливим наслідкам щодо своїх прав, і одразу після цього добровільно повідомила про вчинене Національну поліцію та активно сприяла розкриттю злочину, вчиненого службовою особою.

79. Незнайомі між собою К. та Л. перебували на трамвайній зупинці. Коли підійшов трамвай, К. зайшов до нього, забувши на зупинці свою сумку. Л. спочатку хотів окликнути К., однак вирішив, що там можуть бути якісь цінні речі, якими можна заволодіти. Розуміючи, що навколо нікого більше не було, Л. заволодів п'ятьма тисячами гривень, які він знайшов у сумці та

пішов додому. Коли К. через пів години повернувся на трамвайну зупинку, то грошей в сумці він не виявив. Як належить кваліфікувати дії Л.?

80. Обороняючись від відкритого викрадення майна своєї теці, громадянин І. умисно заподіяв громадянину К. (який таке викрадення вчиняв) тяжке тілесне ушкодження. Вирішіть питання про відповідальність громадянина І.

81. Особа в соціальних мережах здійснила розсилання персональних повідомлень незнайомим користувачам окремої області України. У повідомленнях особа зверталася до жителів цієї області з пропозицією озброюватися та чинити насильницький опір органам державної влади України з метою приєднання області до іноземної держави. Як кваліфікувати такі дії?

82. Особа викрала складові частини деталей, комплект яких дозволяє виготовити придатну до використання вогнепальну зброю. Дайте кримінально-правову оцінку діям особи.

83. Особа вчинила державну зраду (ч. 1 ст. 111 КК) і з моменту вчинення злочину ухилялась від слідства та суду протягом 10 років. Через 10 років її було затримано. За час ухилення від слідства та суду особа нових злочинів не вчинила. Чи є підстави для звільнення особи від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності?

84. Особа вчинила розбійний напад з метою заволодіння вогнепальною зброєю. Дайте кримінально-правову оцінку діям.

85. Особа з метою заволодіння майном застосовує насильство, (середньої тяжкості тілесне ушкодження), спрямоване на одержання майна в майбутньому. Дайте кримінально-правову оцінку діям особи.

86. Особа незаконно проникла в житло іншої особи і вчинила крадіжку, за яку, з огляду на вартість викраденого, законом не передбачена кримінальна відповідальність. Ознаки якого злочину є в діяннях особи?

87. Особою надано до банку завідомо неправдиву інформацію з метою одержати кредит, використати його не за цільовим призначенням, але своєчасно повернути. На цьому етапі злочинну поведінку особи було викрито. Яка кримінально-правова оцінка дій винної особи?

88. П. вирішив провідати свою давню знайому Л. Коли він постукав до її квартири, двері відчинила п'ятирічна донька Л., яка повідомила що її мати вийшла до магазину. Тоді П., зрозумівши що в квартирі більше нікого немає, з корисливою метою вирішив обдурити дівчинку, сказавши їй щоб вона передала йому всі мамині коштовності. Коли дівчинка засумнівалась, П. сказав їй, що так попросила зробити її мати, якій просто не вистачило грошей у магазині. Дівчинка винесла П. усі дорогоцінності. Правоохоронці піймали П. при спробі збути дорогоцінності в ломбарді. Який злочин учинив П.?

89. П. у день свого 14-го дня народження, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, під час сварки спричинив ножем тяжкі тілесні ушкодження одному із гостей. Наступного дня він пішов до лікарні і намагався примиритися з потерпілим, зокрема, запропонував понести витрати на ліки за ті гроші, що П. їх заробив під час канікул, на що потерпілий погодився. З яких підстав неможливо застосувати до П. норму про звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку примиренням винного з потерпілим (ст. 46 КК України)?

90. Під час повернення з роботи був вбитий У. Слідством було доведено, що вбивство вчинив Щ., який ніде не працював, мав постійну потребу в придбанні наркотиків, тому на пропозицію невідомого йому громадянина вбити У. та отримати за це 1000 у.е. з радістю погодився. Дайте кримінально-правову оцінку діям Щ.

91. Під час полювання Р., з порушенням встановлених правил, зробив кілька пострілів. Одним пострілом був тяжко поранений його брат Т., який знаходився на лінії вогню. Дайте кримінально-правову оцінку діям Р.

92. Під час проведення мітингу Ш. з метою вбивства кинув скляну пляшку, наповнену піском, у свого знайомого Д. з мотивів ревності, які виникли на ґрунті залицяння Д. до подруги Ш. Однак пляшка влучила в народного депутата Р., який стояв поруч з Д., заподіявши йому середньої тяжкості тілесні ушкодження. Дайте кримінально-правову оцінку діям Ш.

93. Під час проведення мітингу, дозволеного виключно в межах однієї із міських площ, активна його учасниця Л., що перебувала в стані алкогольного сп'яніння, з метою звернення уваги журналістів демонстративно оголилася. Поліцейський К., що знаходився при виконанні обов'язків з охорони громадського порядку, наполегливо вмовляв Л. припинити свої незаконні дії,

а коли вона відмовилась та облаяла поліцейського, то він спробував здійснити затримання Л. з метою припинення її незаконних дій. Л. почала пручатися та бити поліцейського сумкою по різних частинах тіла, заподіявши йому середньої тяжкості тілесне ушкодження. Кваліфікуйте дії Л.